

Ptujski tednik

Stev. 26

Ptuj, 22. junija 1956

Letnik IX.

Glasilo SZDL ptujskega okraja — Uprava in uredništvo Ptuj, Lačkova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj števil. 643-T-206 — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Janez Petrovič — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 300 din, polletna 250 dinarjev

4. JULIJ - PRAZNIK VSTAJE jugoslovanskih narodov

Te dni je Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon, s katerim je proglašena 4. julij, kot dan vstaje jugoslovanskih narodov, za državni praznik.

Na zadnjem kongresu Zveze borcev je bil sprejet sklep, da se 4. julij proglašajo za dan borcev v spomin na zgodovinski sklep Centralnega komiteja komunistične partije Jugoslavije o začetku vstaje jugoslovanskih narodov. Do tega zgodovinskega sklepa Centralnega komiteja ni prišlo slučajno. Ko je namreč vodstvo KPJ s tovarišem Titom na čelu spoznalo zločinsko in izdajalsko politiko poli-

tičnih in državnih voditeljev stare Jugoslavije, je začelo pripravljati svoje člane in preko njih vse napredne ljudi, predvsem pa delavske razrede, na nevarnost fašizma. Tako je bil pri Centralnem komiteju formiran poseben vojni komitej, mišljeni je bila dana direktiva, naj se uri v orožju itd. Po napadu fašističnih sil na Jugoslavijo je KPJ takoj pozvala svoje člane, naj se kot prostovoljci vključijo v enote Jugoslovanske armade. Ko pa je ta zaradi izdajstva in nesposobnosti vojaškega vodstva kapitulirala, so komunisti dobili nalogo, naj zbirajo orožje, ki jim bo potrebno v borbi proti fašističnim okupatorjem, 22. junija 1941 so Hitlerjeve fašistične horde napadle Sovjetsko zvezo. Centralni komitej KPJ se je takoj sestel in formiral vojaško vodstvo z imenom »Glavni štab narodno-osvobodilnih partizanskih odredov Jugoslavije«. Tov. Tito — sekretar Partije, je postal vrhovni vojni komandant. Centralni komitej je ob tej priložnosti izdal proglas, v katerem beremo med drugim tudi tole: »Vi, ki ječite pod okupatorsko peto, vi vsi, ki ljubite svobodo in neodvisnost, ki nočete fašističnega suženjstva — vedite, da je prišla ura borbe za vaše osvobodjenje izpod fašističnega osvajača. Zato prispevajte svoj delež v borbi za svojo svobodo pod vodstvom KP Jugoslavije. Vaše mesto je v prvih bojnih vrstah delavskega razreda, ki se bije za svojo in vašo resnično svobodo in neodvisnost. Od te borbe je odvisna vaša prihodnost in prihodnost vaših otrok. Če ljubite svojo svobodo in ne-

odvisnost, če nočete biti tuji sužnji, če se hočete osvoboditi fašističnega suženjstva, tedaj pomagajte z vsemi sredstvi pravičnemu boju.« Pozivu Centralnega komiteja KPJ od 4. julija so se jugoslovanski narodi odzvali, tako da se je začela splošna ljudska vstaja v Srbiji že 7. julija, v Črni gori 13., v Sloveniji 22., na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini pa 27. julija. Zaradi posebnih razmer se je upor v Makedoniji začel kasneje.

Organizacije Zveze borcev so sprejele sklep o proglasitvi 4. julija za dan borcev, to je za praznik Zveze borcev, z velikim zadovoljstvom. Ta dan jim pomeni pregled njihovega opravljenega dela, biti jim mora izpodbuda za novo aktivnost. Zato bodo tudi v našem okraju organizacije Zveze borcev 4.

julij praznovali svečano. Na predvečer bodo po naših gričih goreli kresovi, borci bodo obiskovali partizanske družine, pripovedovali otrokom zgodbe iz partizanskega življenja, priredili bodo slavnostne akademije, kurili taborne ognje in podobno.

Ko letos prvič praznujemo 4. julij kot borbeni praznik vseh jugoslovanskih narodov, bo Centralni odbor Zveze borcev izkazal javno priznanje nekaterim najboljšim organizacijam Zveze borcev in njihovemu članstvu za doslej opravljeno delo. Ta priznanja naj bodo nadaljnja izpodbuda pri izvrševanju vseh nalog, ki so jih organizacije Zveze borcev sprejele.

Naj živi 4. julij — dan borcev, praznik vstaje jugoslovanskih narodov!

Zvečer 3. julija bo v Ptujju proslava vstaje jugoslovanskih narodov

Glede na zakon o razglasitvi 4. julija za praznik vstaje jugoslovanskih narodov na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, je sklenil Mestni odbor ZB-NOV Ptuj, da bo v Ptujju na predvečer Praznika vstaje jugoslovanskih narodov, 3. julija 1956, ob 19.30, v Ptujju na Trgu mladinskih delovnih brigad zbirališče ljudstva, nakar bo odšla povorka z godbo v Ljudski vrt, kjer bo kratak program z govornim sekretarja okr. odbora SZDL tov. Vladimira Bežiča o pomenu Praznika vstaje jugoslovanskih narodov. Po tem programu bo v Ljudskem vrtu zabava ob tabornem ognju.

Organizacije, ki bodo pripravile programe prireditve in izletov na dan 4. julija, bodo te objavile s plakati.

SVEČAN SPREJEM

novih članic in članov ZKS na Vičavi

Partijska organizacija na Vičavi resno obravnava kadrovsko vprašanje. Ker se njeni člani zavodajo, da se morajo njene vrste pomlajevati in krepiti, je skrbno ocenjevala zadržanje tistih delovnih ljudi, katerih delo je vredno člana Zveze komunistov. Tokrat so našli pet mladih ljudi, ki so se že vsa dosedanja leta udeleževali kot pravi mladinci in mladinke. Bili so to abiturienti tukajšnje gimnazije s terena Vičava, izredno delavni mladinci in mladinke tov. Ivan Mlinarič, Milica Kokoč, Marica Opara, Milica Vogrinec in Franček Čeh.

Sprejem teh mladih ljudi v organizacijo ZKS Vičava je bil tako pripravljen, kot so si imenovani zaslužili s svojim delom. V lepo okrašeni dvorani, ob slavnostnem razpoloženju ostalih članov ZKS, ob navzočnosti staršev, odbornikov SZDL, je spregovoril sekretar osnovne organizacije ZKS tov. Kandrič ter je uredil mladim članom delo ZK ter jih seznanil z njenimi načeli. Sledil je nagovor sekretarja občinskega komiteja ZKS tov. Ivana Kranjčiča, ki je tokrat govoril s posebnim

zadovoljstvom, saj je govoril svojim dijakom, mladim ljudem, ki so se oblikovali in klesali v delu na njegovem zavodu. Spregovoril in pozdravil je mlade komuniste tov. Janko Vogrinec, član OK ZKS Ptuj. V svojem nagovoru se je spomnil na svoj sprejem v Partijo pred 15 leti, tokrat pa je govoril tem mladim ljudem, med katerimi je krepko stisnil roko tudi svojemu sinu. Spregovorila sta še tov. Miha Vidovič in tov. Kovač v imenu organizacije SZDL in LMS, nakar je pripel novospregjeti članom in članicam sekretar na prvi rdeči nagelj ob besedah: »Ta majhen simbol, ta nagelj, bo zvenel, vendar vaša predanost Zvezi komunistov naj nikoli ne ovene!«

Prisrčen in iskren je bil vstop teh mladih ljudi v vrste komunistov in prepričani smo, da pri njih zavest in predanost ZKS res nikoli ne bo ovenela. Bilo je nekaj ganljivega, nekaj toplega pri tem sprejemu in ni čudno, če so se še tako prekaljenim komunistom orosile oči ob spominu na svoj sprejem in ob veselju, da doživljajo tako pomemben dan v veselju in svo-

boji. Zaupamo in verujemo v besede, ki jih je v imenu novih članov ZKS spregovoril tovariš Ivan Mlinarič ter jim želimo na njihovi življenjski poti kot pri njihovem delu za našo skupnost — mnogo uspehov!

OBCINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV OBCINE BORL

vas vabi

v nedeljo, dne 8. julija 1956, na grad BORL, kjer bo

veliko zborovanje

BIVŠIH INTERNIRANCEV

V spomin na dni trpljenja bo odkrita tudi SPOMINSKA PLOŠČA

SPORED PRIREDITVE:

Sobota, 7. julija zvečer: taborni ogenj

Nedelja, 8. julija:

- ob 5. uri budnica
- od 8. do 12. ure obisk raznih krajev, kjer so zaporniki delali
- ob 15. uri odkritje plošče
- po odkritju koncert partizanskih pesmi

Po sporedu LJUDSKO RAJANJE

Za prevoz udeležencev iz Ptujja in od vlakov iz Moškanjca bodo skrbeli avtobusi

OBCINSKI ODBOR ZB NOV BORL

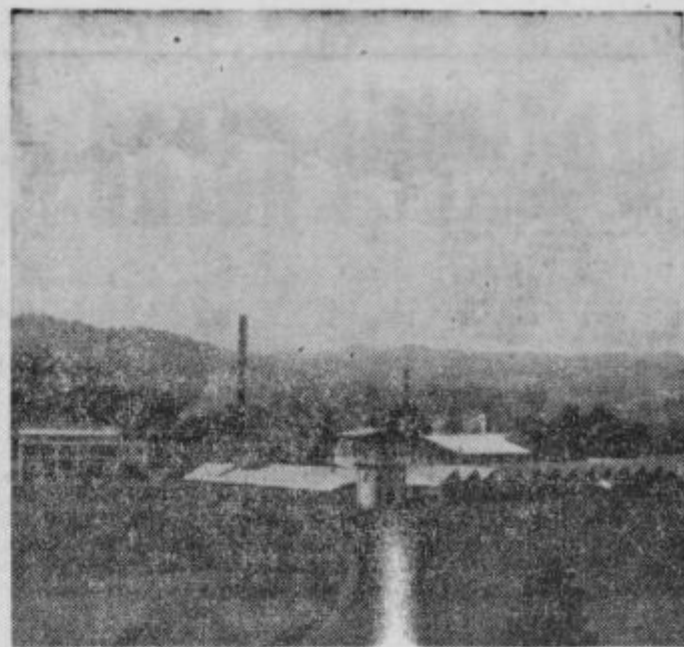
Iz letalske šole ptujskega Aerokluba

Aeroklub Ptuj je priredil na letališču v Moškanjcih letos že drugi tečaj za jadralne pilote. Prvi tečaj je trajal od 13. do 30. maja t. l. in se ga je udeležilo 10 učencev. Osem od teh jih je že samostojno poletelo. Drugi tečaj pa se je začel 17. junija in še traja. V tem tečaju je 27 tečajnikov, med njimi pa je že lepo število kandidatov za polet z aerovprego. Tudi jadralno letalo, ki je pripravno za aerovprego, je že prispelo na letališče. V nekaj dneh bo prispelo nazaj tudi letalo UT-2M, nakar se bo ponovno začelo letenje za motorne pilote.

Tudi padalni tečaj (teoretični del) je že končan in 50 bodočih padalcev že čaka na prvo priložnost, ko bodo lahko prvič skočili s padalom. Istočasno pa se je v taborišču PVV v Lovrencu prijavilo 52 novih kandidatov za padalski tečaj.

Ptujski Aeroklub torej neumorno ustvarja nove kadre za naše civilno in vojno letalstvo.

SPOZNAJMO NAŠE OBCINE: PRIHODNJIČ ORMOZ

SPOZNAJMO NAŠE OBCINE — DANES LESJE

Večtisoč novih članov SZDL

Ze v prejšnji številki našega časopisa smo poročali o akciji za zbiranje novih članov Socialistične zveze. Te dni zaključuje poslednje osnovne organizacije to široko pripravljeno akcijo. Vsi občinski odbori so imeli svoje seje in analizirali dosedanje delo ter uspehe in slabosti. Od povsod prihajajo poročila o tem, da članstvo neprestano narašča in da so nekatere organizacije svoje članstvo celo podvojile. Ze dolgo ni bilo o Socialistični zvezi toliko govora kot v zadnjih 14 dneh. Ljudje se pogovarjajo o tem,

kaj eden ali drugi izjavlja, kakšne pomisleke ima glede članstva ter se smejejo takim, ki ob 5 ha posestva pravijo, da nimajo denarja za članarino in podobno. Posamezne vasei tekmujejo med seboj, katera bo pokazala več socialistične zavesti. Čeprav nimamo še končnih rezultatov, vendar lahko mirno trdimo, da je akcija popolnoma uspešna in da se bo po sedanjih podatkih članstvo dvignilo za nekaj tisoč. V soboto, 30. t. m. bo seja Okrajnega odbora Socialistične zveze, kjer bo podana obširno poročilo o dosedaj doseženih uspehih, dana bo analiza ankete, ki je bila v zvezi z akcijo razširjena članstva narejena.

Mestni odbor Socialistične zveze v Ormožu je akcijo zaključil. V tem času je zbral 152 novih članov in tako dvignil članstvo na 883. Na svojem področju, ki zajema Ormož, Hardek in Dobravo ima samo 4 družine, od katerih se neče nihče vključiti v Socialistično zvezo. Med njimi je tudi kvalificirani kovač Kelemina, ki je zaposlen v Tovarni glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem. Na zadnji seji občinskega odbora so ugotovili, da z njihovega področja dela precej ljudi v Kidričevem in da jih večina doslej ni bila vključena v SZDL. To dejstvo meče dokaj čudno luč na politično delo sindikalne organizacije v tej tovarni.

Veški odbor Hum je pridobil 65 novih članov, tako da ima sedaj 187 članov od 300 volivcev. V Pušencih so pridobili 28 novih članov, tako da jih je sedaj skupno 113 od 149 volivcev. V Lesnici so podvojili članstvo, pridobili so 43 novih, tako da imajo sedaj 79 od 207 volivcev, kar pa je seveda še vedno nizke odstotek. V Ivanjkovcih so pridobili 117 novih članov, tako da se je članstvo dvignilo na 395, vseh volivcev je 434. Tu so akcijo izvedli zelo temeljito in politično dobro pripravljeno. Sorazmerno slabo pa je še vedno v Frankovcih, kjer so pridobili 11 novih članov, tako da jih je sedaj 59 ali komaj dobra tretjina volivcev.

Pozor!

Vsi, ki bi hoteli sodelovati od nosno pomagati pri gostinstvu kot blagajniki, natakarji in podobno ob priložnosti IV. okrajne gospodarske razstave v Ptujju v času od 25. avgusta do 5. septembra 1956, se naj osebno javijo v ponedeljek, dne 2. julija, od 15. do 17. ure v prostorih Okrajne zadrzne zveze v Ptujju, Trstenjakova ulica. V poštev pridejo samo mlajše osebe, prednost pa imajo tisti, ki so že sodelovali ob priložnosti razstave v letu 1954.

Razstavni odbor

viti sredstva za normalno poslovanje in izvrševanje pravnih, zdravstvenih in drugih služb.

Neizpolnjevanje proizvodnoinančnih planov in neredno pobiranje dohodkov od prebivalstva, sta pojav, ki deloma kažeta tudi na to, da nekateri odgovorni strokovni in vodilni kadri v podjetjih in občinah niso dojeli vsebine naših smotrov, ki so postavljeni z družbenimi plani za leto 1956. Brezbrilnost in nedoslednost v izvajanju gospodarskih ukrepov sta najresnejši oviri v borbi za stabilizacijo našega gospodarstva in zboljšanje družbenega standarda delovnih ljudi. Zato je konferenca predsednikov občin pravilno sklenila, da je potrebno gospodarske naloge ponovno pojasniti vsem činiteljem, ki so odgovorni za izvršitev plana.

že 55 odst. Povečanje proizvodnje je v glavnem rezultat ugodnejših odkopnih polj in povečanega števila zaposlenih, medtem ko se proizvodnost dela ni povečala. Proizvodnja glinice in aluminija je v petih mesecih komaj dosegla lanskega ravna, ker je bila meseca februarja in marca prekinjena zaradi odvzema električne energije. Opekarni Ormož in Zabjaka sta obseg proizvodnje povečali, ker sta na sezono bili bolje pripravljene kakor prejšnja leta.

Obseg proizvodnje še nista izravnali z lanskega nivojem živilska in tekstilna industrija. Tekstilna industrija je v petih mesecih komaj dosegla 67 odst. lanskega obsega, živilska, predelovalna industrija pa le 86 odst. v proizvodnji bombažnih tkanin in konfekcije je zaostaja tudi realizacija proizvodov, kar resno ogroža izpolnitev planskih nalog.

Skupni rezultati industrijske proizvodnje kljub povečanju v nekaterih panogah niso povsem zadovoljivi, zlasti če upoštevamo, da se je število zaposlenih v mesecu maju povečalo v primerjavi z majem lanskega leta za 12 odst.

O tej situaciji je občinski ljudski odbor razpravljal 27. junija 1956 s predstavniki gospodarskih organizacij, ki so izjavili, da bodo z izboljšano organizacijo dela v prihodnjih mesecih nadoknadili zaostanke v proizvodnji. Zaradi tega bodo v nekaterih gospodarskih organizacijah spremenili plan letnih dopustov in ga prilagodili potrebam proizvodnje, tako da bo zajamčena potrebna dinamika in realizacija dohodkov.

Nizka realizacija dohodkov v gospodarskih organizacijah povzroča motnje tudi v izvrševanju družbenih funkcij občinskih ljudskih odborov in okraja. Zato je bilo na konferenci predstavnikov občin, ki sta jo pred nekaj dnevi vodila predsednik in podpredsednik okraja, sklenjeno, da bo pri pobiranju proračunskih dohodkov več doslednosti kakor v dosedanjih mesecih. Na konferenci so ugotovili, da je bil v petih mesecih plan dohodkov izpolnjen le 49 odst. oziroma letni plan le 22 odst.

Na izredno nizko izvršitev plana dohodkov odločilno vpliva tudi neredno plačevanje davčnih obveznosti zasebnega sektorja.

Neredno plačevanje družbenih obveznosti pa je v veliki meri posledica neekspeditivnosti finančnega kadra na občinah in slaba zasedba. Občine so šele v teh dneh sporočile zavzemanjem odmero taks. Odioki o prometnem davku se niso sprejeti, občinska doklada še ni razpisana. Vsi ti ukrepi so zakasneli in povzročajo zamudo v pritekanju dohodkov. Zaradi tega bodo morale občine takoj v začetku julija najodločneje reševati nakazana vprašanja in zagoto-

Voditelji narodnoosvobodilnega boja

v ptujskem okraju

Da se je ljudstvo ptujškega okraja pridružilo veličastni borbi za osvoboditev izpod jarmov fašistične okupacije, je velika zasluga najnaprednejših, najpogumnejših in najsposobnejših sinov našega naroda, ki so od-

Heroj Jože Lacko

igrali vodilno vlogo v narodnoosvobodilni borbi ptujškega okraja.

Takoj po 8. aprilu leta 1941, ko so k nam vkorakale hitlerjeve hordje, so vsi tisti, ki so sklenili posvetiti svoje življenjske sile za izboljšanje življenjskih pogojev delavskega razreda, stopili v odprniskne vrste proti okupatorju. Ko se je 27. aprila osnovala v Ljubljani Osvobodilna fronta Slovenskega naroda, so ljudski predstavniki v ptujskem okraju na sestankih sklenili, da bodo naše ljudstvo povedli v borbo za Osvobodilna fronta slovenskevoznori voditeljev in ljubezen do domovine, so bili tisti vzroki, ki so ljudstvo ptujškega okraja že 1. aprila strnili posebno v nekaterih krajih okoli OF. Kateri kraji so se leta 1941 posebno izkazali v borbi za svobodo? Ravno tisti, kjer so ljudstvo vodili smeli in požrtvovalni organizatorji OF.

V okolici Ptujja so se leta 1941 od dneva v dan krepile vrste OF pod vodstvom članov KP, od katerih nam je v posebno svetlem spominu lik narodnega heroja Jožeta Lacka, kmeta iz Nove vasi pri Ptujju. Na njegovem domu so se na sestanku junija meseca določile naloge OF, katere so pomenile pripravo na oboroženi upor. Ze v tem mesecu sta odšla prva borca iz ptujškega okraja k partizanom na Pohorje, to sta bila Peršon in Znidarič. Lacka vidimo v tem času na vseh važnih sestankih, povsod je njegova beseda pomenila poglobljanje il-

venjegoriške čete, ki je bila osnovana januarja 1942 in ji je bil komandant Vinko Reš iz Desternika, politikomisar pa še mladi dijak Zvonko Sagadin. Junajstvo te prve čete borcev v ptujskem okraju, ki so se upali upreti okupatorju v tistih dnevih njegove največje moči — bo ostalo najveličastnejše poglavje naše lokalne zgodovine. Velika zasluga za organizacijo in za moralno moč te skupine prvoborcev pa je zasluga Barčeta in Jožeta Lacka, ki sta prihajala v četo, da bi junakom pripravljala vse potrebno za njihove uspešne akcije. Ljudstvo pa jima je dajalo vse, kar sta kot organizatorja hotela, da je ta četa številčno rasla in začela s sabotažnimi dejanji in akcijami, ki so okupatorja vznemirile. Prvoborci so padli — iskra upora pa je tlela v ljudstvu in vzplamtela spet jeseni 1943, ko so ga novi voditelji popeljali spet na borbeno pot. Predno pa bomo govorili o njih, se bomo ozrli še na druge kraje, ki so že leta 1941 pokazali okupatorju svojo pest, svoj narodni ponos.

Da, Središče ob Dravi ni klonilo leta 1941 pred okupatorjem, kajti tu so se povezali z ljudstvom Kerenčič Jože, Berce Poide in Milena in drugi revolucionarji, ki so svoje življenje po izdaji okupatorjevih hlapcev darovali za osvoboditev naše domovine. Z njimi jih je padlo veliko, ki so jih oni, kot voditelji, povedli v borbo.

Kerenčič Jože

Tudi v Makolah in okolici se je ljudstvo pridružilo voditeljem narodnoosvobodilne borbe. Na tem področju so delali dr. Peče, zdravnik s Ptujške gore, Ivan Skale iz Makol, ing. Erh Hribernik, Jože Novak in drugi.

Ko je okupator na strahoten način poskušal zatreti z mučen-

njem in streljanjem prvoborcev našo borbo — se mu to ni posrečilo, čeprav so padli v krvavem letu 1942 prvi najboljši organizatorji narodnoosvobodilnega boja pri nas.

Z jesenjo leta 1943 se pričelna novo obdobje narodnoosvobodilne borbe v ptujskem okraju, ko so začeli z njenim vodstvom Znidarič Tone-Stefan, Praprotnik Cvetka-Stefka ter Golob Milko-Jožko z Belšakom Francem-Tonetom. Njihova imena so ozko povezana z vsemi uspehi naše borbe v Halozah, Slovenskih goricah in na Ptuj-

Golob Milko-Jožko

skem in Sp. Dravskem polju. Povezali so predane sodelavce, kakor Belšaka Franca-Simona iz Muretinc, Petrovič Konrada-Jureka iz Bukovec Legvart Mimico-Natašo iz Stolnc, Korošec Rudolfa iz Zabovec, Sever Rudolfa iz Moškanc, Petroviča Staneta iz Hajdine, Zvonka Sagadina in Zenko ter mnoge druge. Voditelji so s pomočjo svojih sodelavcev zajeli v letu 1944 skoro vse kraje ptujškega okraja v vaške odbore OF, zbirali so hrano in obleko za partizane na Pohorju, širili so partizanski tisk, ustanovili so na treh mestih tehniko OF, kjer so pridno tiskali časopise in letake za naše področje, osnovali so kurirske in obveščevalne vojaške centre in mobilizirali so okoli 700 mladincev v zagorsko brigado in kozjanski odred.

Tako so najsposobnejši in najpožrtvovalnejši sinovi iz vrst delovnega ljudstva ptujškega okraja z velikimi zaslugami razmahnili narodnoosvobodilno borbo pri nas, o katerih pišemo zato lahko dolge strani lokalne

Belšak Franc-Tone

zgodovine iz najslavnjšega obdobja naše narodne zgodovine — borbe za nacionalne in socialne pravice našega naroda.

Po turističnem tednu

Turistični teden je za nami. Ptujčani so bolj ali manj številno obiskovali različne prireditve, se udeležili veselice na Gomili ter za slovo srečolova in veselice v Ptujju in nato zopet pričeli živeti staro življenje. S Turističnim tednom in posebej še z njegovimi izkušnjami pa se bo bavil odbor OTD v Ptujju, ki bo na osnovi letošnjih izkušenj pripravil za prihodnje leto še bogatejši in pestrejši program.

Ze pri ocenjevanju in nagrajevanju je ugotovila komisija, da so izložbe in lokalni letos bolj in pestreje urejeni kot lani. Podoba je, da se Ptujčani v večini primerov ne morejo pritoževati glede higijene trgovskih lokalov in prav tako ne glede kulturne potrebe potrošnikov. Zal pa niso v tem pogledu prav ničesar storile pekarne in mesarije, v katerih še vedno prodajajo kruh in hkrati sprejemajo denar.

Ocenjevalna komisija OTD je na svoji poti po mestu ugotovila tudi, da so se privatniki v precejšnjem številu odzvali

društvu, ki je že večkrat v časopisih predlagalo Ptujčanom, naj bi pač svoja okna okrasili poleti z rožami. Ptujčani so nasvet v precejšnji meri upoštevali in lahko danes najdemo že nekaj mikavnih pogledov na taka okna. Posebej se odlikuje novi blok v Ciril-Metodovi ulici, Slovenski trg, Prešernova ulica, Cankarjeva ulica, Muršičeva ulica in še marsikje drugje. Celotnekatere hiše v bolj zaokotnih ulicah ne zaostajajo za njimi.

Čeprav po pravici, mnogokrat pa tudi po krivici očitajo Ptujčanom, da gredo le počasi s časom naprej lahko ugotovimo prav glede zunanosti hiš, da je Ptuj naredil le korak naprej. Ne le, da je v zadnjem času precej hiš dobilo prenovljena pročelja — mogoče, žal, tudi z barvami, ki niso v skladu z okolico — lahko rečemo, da so Ptujčani v večini primerov poskušali dati svojim stanovanjem tudi na zunanaj toplejši in lepši videz.

KJE SO VZROKI tako pogostih požarov?

V letošnjih spomladanskih mesecih, vse do 24. junija, je v ptujskem okraju izbruhnilo skupno nad 70 požarov, ki so povzročili ogromno škodo. Ravno glede na to škodo, kakor na škodo, ki bi lahko še ob določenih pogojih nastala, je potrebno poiskati tozadevne vzroke in razloge, kajti za posameznika tudi ti obstajajo.

Nedvomno je čisto vzrok požara neprevidnost s cigaretami ogorki, ki jih nepazljivi ljudje mečejo okrog in ne pomislijo, da bi lahko zaradi te malomarnosti prišlo do težke gospodarske škode. V isto kategorijo spada odnašanje pepela iz kuhinj, ki ga neprevidne gospodinjice odlagajo kjerkoli pod kapo ali v bližini slame, dalje otroci s svojimi igrari z vžigalicami. V drugo kategorijo vzrokov sodijo slabe dimne naprave, poleg tega pa tudi malomarnost pri ometanju, ker mnogi to kljub opozorilom zanemarjajo in sami ne ometajo niti ne pustijo ometati dimnikarjem. To je posebno pereče pri nizkih dimnikih in pri odprtih pečeh, kjer lahko plamen doseže saje, jih zažge in če je dimnik vrhu tega še slab, ali če je streha slamnata, je požar tu.

Končno je tu še pojav samopožigov in temu vprašanju je treba posvetiti posebno pozornost. Od vseh letošnjih požarov je bilo namreč ugotovljenih kar devet samopožigov, ki so jih storilci tudi priznali. Oglejmo si malo vzroke oziroma razloge za ta dejanja. Če bi hoteli podrobno analizirati pojav samopožiganja, ne bi mogli mimo splošne tendence, ki obstaja v večjem delu okrajnega področja, posebno v naprednejših vaseh Dravskega polja, da naj pač zgornji stara nemoderna poslopja, najsi bodo gospodarska ali stanovanjske hiše, »da ne bi kvarila videza vasi« in s tem povezana pripravljenost celotnega prebivalstva, takemu pomagati z delom in materialom, da pride do sodobnih stavb. Seveda so tu še posebni interesi posameznikov, ki imajo stare stavbe večkrat v razpadajočem stanju visoko zavarovane (daleč nad dejansko vrednostjo) in take stavbe čisto vzplamtijo, ker lastniki pač pričakujejo visoko zavarovalnico, s pomočjo katere bi si postavili nova poslopja. Vzroki samopožigov pa so lahko, kakor bomo videli iz enega primera, še posebej specifični.

Nedvomno je, da so omenjene splošne tendence močna moralna opora samopožigalcem, kakor jih spodbuja k temu slabost zavarovalnega zavoda, da zavaruje podrtje čisto nad dejansko vrednostjo.

Oglejmo si letošnje primere samopožigov nekoliko podrobneje. ČEH OŽBALT, KMET IZ PODVINC je imel slabo s slamo krito poslopje, ki se je že podi-

ralo. Napravil je načrt, da bo poslopje zažgal ter si z zavarovalnico in s pomočjo sosedov zgradil novo Sosedje po njegov načrt odobraval, kar so pozneje tudi dokazali s tem, da so mu podarili ves potreben les za novogradnjo. V tem primeru so šli še dalje, namreč, da je vaški odbor skupno z gasilci in odobravanjem okrajne gasilske zveze pripravil obširno nabitralno akcijo za Čeha kot »siromaka«, čeprav si je siromakov sam povzročil.

PETROVIČ JAKOB IZ PODVINC je imel slabo streho na svojih poslopih, ki jih je zavaroval za 500.000 dinarjev. Streho bi nujno moral obnoviti, zato pa ni imel denarja. Po sporazumu z ženo je poslopje zažgal.

FOŠNARIČ LUDVIG IZ BOLEČKE VASI je v pijanosti po sporu z ženo odšel v gospodarsko poslopje, kjer je zažgal slamo ter povzročil 300.000 dinarjev škodo.

TUMPEJ SOFIJA IZ BOLFENKA PRI NARAPLJAH je imela v goricah 40.000 dinarjev vredno hišo, ki jo je zavarovala za 200.000 dinarjev, torej za petkratni znesek. Ko je okrog hiše nekaj čistila, je zažgala odpadke le dva metra od hiše z namenom, da bi se tudi ta vnela.

KALČIČ JUSTINA in TRS JOZEFA iz ptuj. okraja sta zažgali stanovanjsko in gospodarsko poslopje, ki se je že podiralo in ki je bilo edino s slamo krito v vasi. Pred požigom sta vse, kar je bilo kaj vredno odnesli iz stavbe, ki sta jo zavarovali za 800.000 dinarjev. V pričakovanju vsaj 600.000 din zavarovalnice sta nameravali obnoviti stavbo, ker sta želeli imeti lepo hišo.

ZOLAR IVAN in ANTONIJA iz STOGOVC sta ugotovila, da bi bilo dobro obnoviti njune stavbe predno bo sin pripeljal v hišo mlado nevesto. Zato je žena zažgala pod streho seno in računala, da jima bodo pri obnovi tudi sosede pomagali.

Najznačilnejši in najspeficični primer samopožiga pa je pri MEDVEDU LUDVIKU v ŠIKOLAH. V tej družini so bile neurejene razmere zaradi slabega gospodarstva in zaradi ženine nezvestobe in račun za oboje bi naj plačala Ludvikova žena, ki ji je mož stalno očitil, da ničesar ne pripravi k hiši. Po njegovem mnenju bi naj odkupila svoje slabo gospodarjenje in nezvestobo s tem, da bi zažgala poslopje, zavarovano za 2 milijona 500.000 din. Z zavarovalnico bi si gospodarsko opomogla. Žena je res poslušala moža in zažgala 5. maja t.l. za sosedovim poslopijem neko dračje. Ce bi ognja pravočasno ne opazili, bi skupno s sosedovim zgorelo tudi Medvedovo. Ta načrt je torej propadel, zato pa je naslednji večer zažgala slamo pri Trčku Jakobu in ko se je ogenj tu razplamtel in vpepelil še poslopje sosedja Medveda Stefana, je zažgala še doma slamo med govejim hlevom, kakor da bi se ogenj razširil od Trčka.

Tu so nastali težki milijoni škode. Značilno za Medveda Ludvika je, da si je že leta 1950 zažgal poslopje, vendar mu je takrat uspelo prikazati, da je nastal požar zaradi slabega dimnika. Takrat je dobil 400.000 dinarjev zavarovalnice. Sedaj je račun na 1.200.000 dinarjev zavarovalnice, od katerih pa bi za obnovo porabil samo 600.000 dinarjev.

Kakor vidimo, je torej osnovni motiv samopožiganja materialna korist, v izjemnih primerih kombiniran z družinskimi

(Koniec na 6. strani)

SKLAD ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA bo letos znašal okrog 183 milijonov din

Čeprav je minilo nekaj časa od II. zasedanja skupščine Okr. zavoda za soc. zavarovanje, bo koristno sedaj vsaj v glavnem posvetiti nekaj vrstic številkam, skrbem in načrtom tega zavoda, ki zanimajo vso našo javnost.

V lanskem letu je imel zavod za sklad zdravstvenega zavarovanja 154.531.782 din proračunskih dohodkov od prispevka in ostalih dohodkov ter prav toliko izdatkov za zdravljenje v bolnicah in ambulantah ter naravnih zdravilišč, za oskrbnine med boleznijo in porodi, pogrebne in posmrtnine, za materialne in operativne izdatke ter za sklade za preventivo, rezervo in rezavarovanje.

KAJ POUVEDO ŠTEVILKE?

V sirbi za okrog 10.000 aktivnih zavarovancev skoraj 7000 moških in nad 3000 žensk ter 2600 upokojevcev je bilo lani porabljenih 67.513.084 din za zdravljenje v bolnicah kljub zelo ugodnemu povprečju staleža bolnikov, ki je bilo izpod republiškega povprečja, kljub dobri zdravstveni službi ter pomoči delodajalcev in sindikalnih podružnic. Za oskrbnine za časa bolovanja je bilo porabljenih 17.590.150 din, za zdravljenje v ambulantah pa 11.322.404 din. Razen stroškov bolnice so bili vsi ostali izdatki zdravstvenega zavarovanja pri ptujskem zavodu nižji od republiškega povprečja. Za zdravila, ki so razmeroma draga, je bilo porabljenih 10.296.809 din. Podpore za opremo novorojenčkom so znašale 6.635.000 din. Stroški zobnega zdravljenja so bili nižji od leta 1954 (7.376.167) in so znašali 5.487.632 din, potni stroški zavarovancev pa 5.217.858 din. Za oskrbnine za časa nosečnosti in poroda je šlo 4 milj.

478.907 din. Osebnih izdatki so znašali 4.143.108 din. Zdravljenje v naravnih zdraviliščih je stalo 2.456.106 din, ortopedski in sanitetni material pa 2 milj. 199.784 din. Za pogrebne in posmrtnine je bilo porabljenih 2.649.331 din, razlika za skrajšani delovni čas pa je znašala 1.859.214 din. Inventar je bil nabavljen za 1.148.580 din, ostalo pa so bili operativni izdatki — 868.840 din, materialni izdatki — 795.221 din, izdatki samouprave 169.549 din in ostali izdatki 55.990 din. V sklade za preventivo in rezavarovanje je bilo izločenih po 4.607.142 din, v rezervni sklad pa 1.535.714 din, iz katerega je bila krita razlika med proračunom in realizacijo proračuna v znesku 406.354 din.

V prednjem pa niso započena izplačila iz sklada pokojnin, in invalidiškega zavarovanja, ki so znašala 160.740.615 din in izplačila otroškega do-

datka 215.186.720 din. Na starostne pokojnine je odpadlo 82.942.133 din, na invalidnine 41.301.231 din, na družinske 30.731.438 din in na invalidnine II. in III. skupine pa 5.765.814 din. Otroški dodatek je bil izplačan za 7655 otrok.

IN KAKO BO LETOS?

Letošnji proračun pa predvideva za sklad zdrav. zavarovanja nad 182.500.000 din dohodkov iz prispevkov in drugih dohodkov ter prav toliko izdatkov vsehviš še sklade za preventivo (5.242.185), rezervni sklad (1.747.395) in sklad za pozavarovanje (5.242.185). Pri proračunu za 1956 so upoštewane lanskeletne pa tudi letošnje izkušnje in mesečna povprečja ter povečano področje za bivši ljutomerski okraj.

Tudi letos je predvidena največja vsota — 81.100.000 din za zdravljenje v bolnicah, za denarno nadomestilo za čas bo-

lezni in bolehanja pa 21.100.000 din. Za ambulantno zdravljenje je predvideno 13.100.000 din, za stroške za zdravila 11.000.000 din, za zobno nego 7.000.000 din, za podporo za opremo novorojenčkom 6.800.000 din, potne stroške zavarovancev 5 milj. 50.000 din, osebne izdatke 4.856.387 din, denarno nadomestilo za čas nosečnosti in poroda 4.800.000 din, za zdravljenje v naravnih zdraviliščih 4.320.060 din, pomoč in povračilo za primer smrti 3.220.500 din, ortopedske in druge pripomočke 2.484.000 din. Razlike v plači za skrajšan delovni čas bodo znašale nad 2.400.000 din, operativni izdatki 1.171.203 din, materialni izdatki 990.000 din, izdatki za nabavo inventarja 828.000 din ter ostali izdatki 90.000 din.

Med najbolj perečimi vprašanji lanskega in letošnjega leta so ostale obratne nesreče in nezgode, ki zvišujejo število izgubljenih delovnih dni in povečujejo odstotek bolnikov, nadalje stroški zdravljenja v bolnišnicah, pomanjkanje zdravnikov, zlasti specialistov in nižjega zdravstvenega kadra ter primernih poslovnih prostorov, kjer ordinirajo zdravniki. Prezreti pa ni mogoče težav v zvezi z izterjavo prispevkov od 14 obrtnikov in kmetovalcev, ki so za lansko leto dolgovali zneske od 50.000 do 700.000 din in jin je potrebno prisilno izterjevati.

Skoraj 100% udeležba vseh voljenih organov družbenega upravljanja v tem zavodu pri sejah in zasedanjih potrjuje, da se dobro zavedajo svojih dolžnosti in odgovornosti pred zavarovanci za sredstva, ki jih dajejo skupnosti podjetja, obrati in ustanove za pravilno funkcioniranje Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, VJ.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Ptujju

galnega dela za osvoboditev. Ob njem so delali še drugi predani revolucionarji, kakor Sagadin Zvonko in Zenka, Kovač Zenka, Čuček Franc, Osojnik Franc, Anžel Miha, Lavrenčič Alojz, Kramberger Franc in drugi.

Spomladi leta 1942 je prišla v ptujski okraj na politično delo Kovač Mima-Barčeka, žena narodnega heroja Kovača, ki je padel jeseni leta 1941 v Prekmurju. Ona je bila na nogah od jutra do večera, da je organizirala skladišča hrane, orožja in zatočišča za borce I. slove-

Med vsemi mogočimi prireditvami, ki jih je organiziral OTD v okviru turističnega tedna, je bilo pomembno tudi ocenjevanje izložb in trgovinskih in gostinskih lokalov. Po temeljitim pretresu so se odločili člani ocenjevalne komisije, da dobita prvo nagrado trgovini Na-ma in Izbira-Specerija. Med ostalimi strokami je odnesla prvo nagrado trgovina Peko, medtem ko si delita drugo nagrado trgovini Stoklo-porecelan in trg podjetje Slavica. Med gostinskimi obrati sta odnesli diplome gostilni Zupancič in Rozika Bel. križi pa je dobil javno pohvalo.

Spoznajmo naše občine

Občina LEŠJE

OLO Celje

Občina Lešje zajema celotne Gornje Haloze, ki jih nekateri nazivajo tudi Gozdnate Haloze. V njej so se združile tri bivše občine: Lešje, Makole in Zetale. Tako je nastala ena največjih upravno-teritorialnih enot v ptujskem okraju, ki meri 15.439 hektarov in je le nekaj hektarov manjša od največje — ormoške.

V primerjavi z ostalimi Halozi, kjer je gostota naseljenosti

Ceprav je občina zelo razsežna in živijo prebivalci kar v 47 naseljih in nešteti naseljih, je vendarle precej naravna enota. Večina vseh cest in poti se steka v dravinjsko dolino, ki se okrog Lešja zlivajo v skupno pot proti Ptujju. To in pa povezanost vseh krajev z obema tovarnoma daje Lešju kot sedežu občine značaj naravnega središča, čigar pomena ne morejo zmanjšati niti velika razdalja

dobrodušnosti. Taki so delavci v majšperskih tovarnah in rudarji v Segi, taki pa so tudi kmetje, katerih domačije so raztresene med gozdovi in pašniki po strmih rebrih. Nasploh pa je težko govoriti o razlikah v mentaliteti delavcev in kmetov, kajti Lešje (Majšperk) je premalo industrijsko središče, čeprav zaposlujeta tovarni okrog 550 ljudi, da bi moglo vzgajati prave proletarce. Majšperski delavci so se sicer tesno povezali s svojimi tovarnami, toda povečini so še vedno ostali mali kmetiči kot so bili njihovi predniki in hodijo na delo iz bližnje in daljne okolice tudi po deset in več kilometrov.

105 OBČANOV JE DALO ŽIVLJENJE ZA SVOBODO

Vso žilavost ter čut za pravico in resnico so leški občani prav posebno pokazali v času osvobodilne vojne. Že samo dejstvo, da je 105 občanov dalo svoja življenja v borbi proti okupatorju, dokazuje, da jim je bila ta borba sveta. Če k temu dodamo še dejstvo, da so revni hribovski kmetje prehranili nešteto partizanskih enot, ki so tod prehajale s Pohorja in Kozjanskega, da so skrbno čuvali in oskrbovali aktiviste, jim moramo priznati, da so v tistih najtežjih trenutkih našega naroda, storili vse, kar so mogli.

INDUSTRIJA JE NAJVAŽNEJŠA GOSPODARSKA PANOGA

Ceprav je v občini 69 odst. kmečkega prebivalstva, vseh ostalih pa le 31 odst., ustvarja kmetijska proizvodnja sorazmerno malo vrednost družbenega proizvoda in sicer slabih 20 odst., industrija 76 odst., ostale gospodarske panoge (obrtni, trgovina in gostinstvo) pa 4 odst. Iz tega sledi, da je najvažnejša gospodarska panoga industrija in ne kmetijstvo, kot je to v vseh občinah, o katerih smo doslej pisali.

Najpomembnejše podjetje je »Tovarna volnenih izdelkov«, ki ni poznana le v okraju, temveč po vsej državi in tudi preko meja. Zaposluje okrog 300 ljudi in izdelava (ob omenjenem izkoriščanju zmogljivosti) okrog 500.000 kv. metrov volnenega blaga. Njen delež pri vrednosti družbenega proizvoda industrijske proizvodnje znaša 65 odst.

Drugo največje podjetje je »Tovarna strojil«, ki proizvaja najkvalitetnejše taninsko olje za potrebe usnjarske industrije. Za svoj proizvod ima neomejeno tržišče doma, kot tudi v

negi proizvodni (od kmetijskih panog) in sicer 30 odst. Ta odstotek pa bi bil lahko še znatno večji, če se ne bi gozdovi v zadnjih tridesetih letih tako negospodarsko izkoriščali. Z ozirom na sedanje stanje gozdov se sme letno posekati največ 14 tisoč kub. metrov lesa, še pred tridesetimi leti pa je normalni posek znašal 30 tisoč kub. metrov. Škoda, ki je v tem času nastala zaradi prekomernega izkoriščanja gozdov je več kot očividna. Čeprav je bilo naše gospodarstvo zavoljo tega močno oškodovano, se da še marsikaj popraviti. Predvsem je treba sekati samo po sečnem planu, urediti grabljenje stelje in pogozdovati goličave, poleg tega pa z novimi gozdnimi cestami odpreti nedostopne predele, v katerih propadajo velike količine lesa. Marsikaj je bilo doslej že storjeno, toda vse premalo. Urejena je bila gozdna drevnena, pogozdovanje se je pričelo izvajati po načrtu, poleg tega pa bodo že v letošnjem letu izgrajene nove gozdne ceste v dolžini 7 kilometrov, s čimer bodo znatno razbremenjeni nižinski gozdovi. Kmetovalci imajo največji dohodec od živinoreje, ki je v družbenem proizvodu iz kmetijstva zastopana s 35 odst. Živinoreja je močno ekstenzivna, to se pravi, da se krmi v glavnem samo tisto, kar da zemlja sama od sebe — rezultat je seveda nizka mlečnost in slab prirastek. Doselej se tudi selekciji nposvečala nobena skrb, kar bodo mo-

Predsednik občine tov. Anton Kolenko

liteto čistih kmetijskih panog, ki so najbolj rentabilne. Lahko se reče, da je to gospodarstvo v zadnjih letih prišlo precej dalje kot je okolica pričakovala.

VEČ OBRTI IN VZORNIH GOSTIŠČ

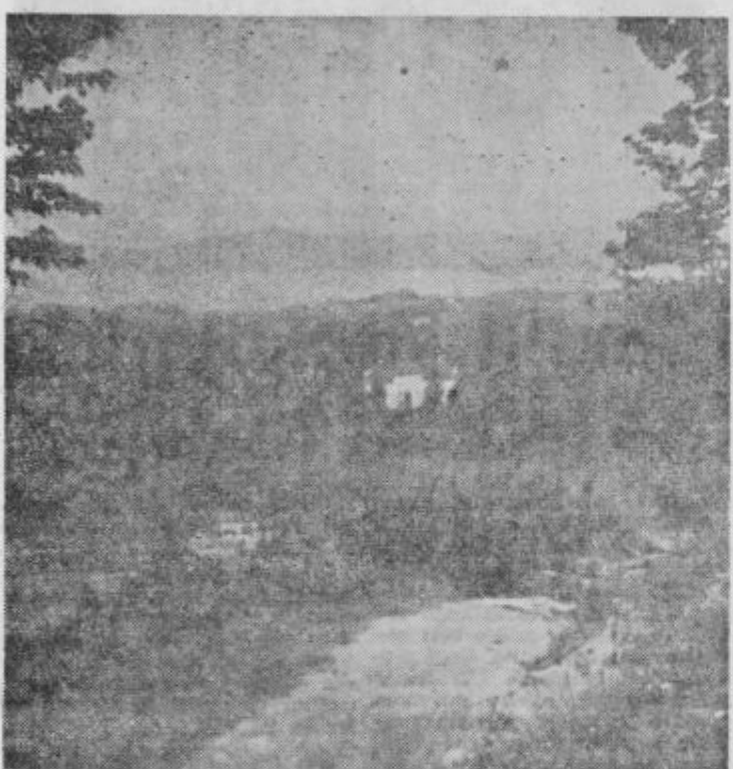
Obrtna dejavnost je, kot povsod na našem podeželju, tudi v leški občini precej razvita.

dišče za Donačko goro in nekakšno lovsko središče itd. Družbeno upravljanje raste in postaja nepogrešljiv činitelj

V vseh teh problemih, ki se pojavljajo v leški občini, je ljudski odbor že večkrat razpravljal. Marsikaj je uredil, mnogo dela pa ga še čaka, kakor tudi njegove svete in vse druge organe družbenega upravljanja, med katerimi imajo posebno važno vlogo delavski svetovi vseh treh velikih podjetij. Treba je priznati, da so delavski svetovi že dosti pokazali mnogo razumevanja tudi za splošne probleme občine in bi si jih v tem lahko vzelo za vzgled marsikatero podjetje v kakem večjem industrijskem središču. Naj navedemo samo pomoč »Tovarne volnenih izdelkov« pri stanovanjski izgradnji, ureditev zdravstvenega doma, vodovodu, pomoč »Tovarne strojil« pri elektrifikaciji itd. To je seveda samo nekaj, že na prvi pogled vidnih dejstev, gre pa še za požrtvovalno delo mnogih članov delavskega sveta in kolektivov v svetih, krajevnih odborih, šolskih odborih, Socialistični zvezi in tako naprej.

V tako zastalji občini, ki ima nabor težkih problemov, je seveda težko naenkrat pokazati neke »velikanske« uspehe, ki si jih vsi zamisljajo tako radi želimo. Tu je treba nekoliko potrpljenja in mnogo vztrajnega dela, potem bodo pa sčasoma prišli tudi »veliki« uspehi.

Na nekaj pa so v Lešju pozabili. Na kulturnoprosvetno delo in to šele prav v zadnjem. Se pred dvemi, tremi leti je bilo kulturnoprosvetno delo v Lešju zelo živahno. Delavala je dramska selekcija, pevski zbor, tamburaški in salonski orkester, ljudska univerza, godba na pihala. In danes? Zakostni ostane vse te razgibanosti je samo še godba na pihala. Čemu in po čigavi krivdi? Mnogo več življenja je v Makolah in celo v Zetalah in Stopercah. Ali so leški kulturniki in prosvetarji pozabili, da je kulturnoprosvetno delo zelo uspešno orodje v borbi proti zaostalosti, posebno še, če izžareva iz delavskega centra?

Letovišče »Dom ob Savinji«

sti preko 100 prebivalcev na kvadratni kilometer, je to področje razmeroma redko naseljeno — vsega 65 prebivalcev na kvadratni kilometer in je zato s svojimi 10.140 prebivalci šele na tretjem mestu v okraju. Se ena značilnost bistveno loči leško občino od ostalih Halozi, in to razmerje med kmečkim in nekmečkim prebivalstvom. Medtem ko se odstotek kmečkega prebivalstva s Srednjih in Spodnjih Halozih suče okrog 95 odst., ga je v občini Lešje le 69 odst.

Od kod izvirajo te razlike? Vzroka sta predvsem dva. Na gostoto naseljenosti je najbolj vplival ekstenzivni način kmetijske proizvodnje. Polovica vseh površin je pokrita z gozdovi — okrog 7700 ha, kar je dobra četrtina vseh gozdov v okraju — ostale površine pa služijo v največji meri živinoreji, dalje sadjarstvu in poljedelstvu ter le v neznatni meri vinogradništvu. Tako usmerjenost kmetijske proizvodnje seveda ne potrebuje toliko delovne sile kot, na primer, intenzivno vinogradništvo, zato je bilo in je še danes na pretek. Velika ponudba delovne sile je bila za kapitaliste močno privlačna, posebno še, ker v teh krajih živijo zelo skromni ljudje, ki so se v času, ko se je pričela graditi industrija, zadovoljevali z izredno nizkimi mezdami. Samo iz teh razlogov je majšperska industrija sploh nastala; najprej taninska, ki so ji dajali bogati kostonjevi gozdovi ceneno surovino, pozneje pa še tekstilna.

niti dejstvo, da je v občini še več manjših središč z vsemi ustanovami, ki jih potrebuje kmečka lokalna skupnost: šole, kmetijske zadruge, trgovine, gostišča, obrt itd. Taka središča so še: Makole, Zetale, Ptujška gora, Stoperce in Naraplje. Pokrajinska podoba Gornjih Halozi ima svoje čare. Ceprav ni tako pestra kot v ostalih Halo-

Partizanska prehodna bolnica v Srecah pri Makolah

zah, je pa s svojo divjo razčlenjenostjo in prostranimi gozdovi mnogo bolj prvobitna kot katerikoli drugi predel v okraju. Tako okolje, še bolj pa trdi življenjski pogoji so vtisnili prebivalstvu pečat žilave vztrajnosti in nekoliko robate

inozemstvu. Zaposluje okrog 230 ljudi. Tovarna ima velike težave in stroške z dovozom surovine (kostonjev in hrastov les), ki prihaja celo iz Bosne, ker so domači gozdovi zaradi negospodarskega izkoriščanja v preteklosti, že močno izčrpani.

Važno, toda manjše podjetje je tudi »Rudnik Sega« pri Makolah. Skupno s kamnolomom in apnenico zaposluje nad 100 ljudi. Čeprav se je izkop pričel šele pred nekaj leti, že daje lepe količine visokokaloričnega črnega premoga (5000 kal.), ki ga uporabljajo tudi kovači. V letošnjem letu bo proizvodnja dosegla okrog 5500 ton premoga in okrog 5000 kub. metrov kamnatolčenca za vzdrževanje cest.

ŽIVINOREJA IN GOZDARSTVO MOČNO PRESESGATA OSTALE KMETIJSKE PANOGA

Občina Lešje je izjema med vsemi občinami v okraju in tem, da prispeva gozdarstvo pomemben delež k vrednosti družbe-

Rudarji iz rudnika »Sega«

rale kmetijske zadruge precej bolj resno zagrabiti, saj je popolnoma jasno, da bo lahko prav živinoreja znatno povečala dohodke kmetov. Ugodni pogoji so tudi za sadjarstvo, ki pa je bilo doslej vse premalo upoštevano in ne daje tistega kar bi lahko. Sadovnjakov je le okrog 190 ha pa še in niso v strnjanih nasadih in so v glavnem slabo negovani. Se danes se najde mnogo kmetovalcev, ki smatrajo škropljenje sadnega drevja za »luksus«.

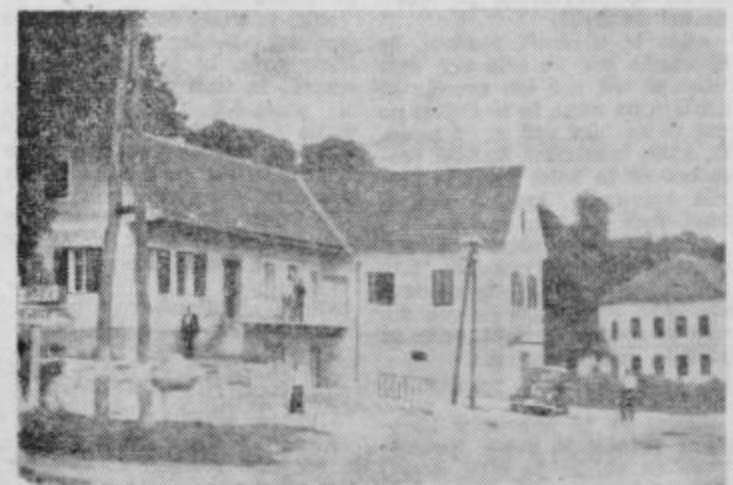
SAMO POSPEŠEVANJE RENTABILNIH KMETIJSKIH PANOG BO ODPRVILO HALOŠKO REVŠČINO

Vsi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, bodo morali zares in prav kmalu spoznati, da bodo lahko svoje slabe gnotne razmere izboljšali edinole z napredno živinorejo in sadjarstvom. Več kot jasno je namreč, da bo gozd potreboval še dolga leta predno si bo opomogel, s poljedelstvom in vinogradništvom pa se ne bo nikoli kazalo ukvarjati v večjem obsegu. Vsekakor so pogoji za poljedelstvo v dravinjski dolini in še v kakšni drugi dolinici, povsod tam, kjed se namesto pluga uporablja motika pa ne bo nikoli rentabilnega poljedelstva. Tudi vinogradništvo nima skoraj nobenih perspektiv razen na Janžkem vrhu. Lípem in okrog Studenic, kjer se prideluje res kvaliteto vino.

Vse te naloge zahtevajo, da se jih loti prizadeven in vztrajen organizator, to pa je pri nas lahko samo kmetijska zadruga. Mreža kmetijskih zadrug je v leški občini sicer kar dobro razpredena, saj jih je pet, toda vse so nekam omrtvičene in revne. Ne gre jim zanikati sleherno prizadevnost, toda svojo osnovno dolžnost — pospeševanje kmetijske proizvodnje, so do danes zelo počlo izpolnjevale. Na tem področju je pokazalo uspeh edinole Kmetijsko gospodarstvo Makole, ki je svojo proizvodnjo prilagodilo zemeljskim pogojem in načrtno dviga kva-

V Majšperku imajo tudi rentgenski aparat

Občinski ljudski odbor Lešje in šola v Majšperku

naš KUMENTAR

Predsednik Tito

JE NA POVRATKU IZ ZSSR OBISKAL ROMUNIJU

Prisrčni razgovori v Bukarešti

Predsednik Tito je na svojem povratku iz ZSSR uradno obiskal s svojim spremstvom Romunijo. Tudi tu je bil naš predsednik sprejet kakor prej v Sovjetski zvezi kot redkokateri državnik, kar jih je kdajkoli obiskalo romunsko glavno mesto. V razgovorih, ki so jih imeli naši in romunski državniki, je bilo ugotovljeno, da obstajajo vse možnosti za široko sodelovanje med obema državama na vseh poljih. Takšno sodelovanje se je sicer že začelo kmalu po drugi svetovni vojni, toda znani dogodki, za katere pa ne leži krivda na naših ali romunskem narodu, so to sodelovanje grobo prekinili. Danes so te možnosti obnovljene ter posebno po beograjski deklaraciji iz lanskega leta dobivajo sve bolj konkretne oblike.

Med razgovori je bilo dalje ugotovljeno, da so si stališča naše in romunske vlade glede mednarodnih vprašanj zelo blizu, posebno kar se tiče razorožitve, razširitve mednarodne trgovine in pomoči nerazvitim deželam v okviru OZN, ki jo obe državi ocenjujeta kot najvažnejši instrument za razvijanje mednarodnega sodelovanja na vseh področjih.

Posebej je omenbe vredno, da je bil sprejet načeln sklep o graditvi hidrocentral na reki Donavi, kar bi opravičilo državi z združenimi močmi, pa tudi izkoriščanje bi bilo skupno.

volucionarni svet, dosedanje vlado pa, ki bo po objavi vseh rezultatov verjetno odstopila, prošil, da bi opravljala svoje dolžnosti do izvolitve nove skupščine v letošnjem oktobru.

Člani Revolucionarnega sveta bodo dobili po uradni objavi vseh rezultatov najvišja egiptovska odlikovanja za svoje zasluge v revoluciji.

Pineau je v Washingtonu le nekaj dosegel

Pineau — francoski zunanji minister — je na svojem obisku v Washingtonu le nekaj dosegel. V treh dneh mu je uspelo ameriškim državnikom razložiti stališče francoske vlade o glavnih mednarodnih problemih.

Kakor trdijo, si Francozi v danem trenutku kaj drugega tudi niso želeli v zavesti, da v

Naser — predsednik republike Egipt

letu politve novega predsednika ZDA ameriška vlada ne more sprejemati dalekosežnih odločitev na zunanjepolitičnem področju.

Vsekakor so Amerikanci po-

zorno poslušali Pineauja, ko je govoril o tem, da je sodelovanje med Vzhodom in Zahodom postala nujnost današnje stvarnosti, pa tudi o potrebi, da bi del ameriške pomoči tujini razdeljevali preko Organizacije združenih narodov.

Najvažnejše pa je, da so Amerikanci izrazili upanje, da bo vprašanje Alžira liberalno in pravično rešeno, kar si Francozi razlagajo kot podporo v

smislu, da alžirsko vprašanje ne bo obravnavano pred Varnostnim svetom.

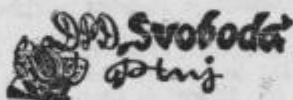
Nič pa ni dosegel Pineau glede preobrazbe Atlantske zveze v gospodarsko organizacijo.

Coty odide v Alžir

Predsednik francoske republike René Coty se je odločil odpotovati v prihodnjem mesecu v Alžir ter bo ob tej priložnosti verjetno razglasil načrte in načela francoske vlade za ureditev alžirskega vprašanja.

V Alžiru se nahaja sedaj 380.000 francoskih vojakov in ti bodo po sklepu francoske vlade ostali tam tako dolgo, dokler se dežela ne bo pomirila. Toda do tega je verjetno še precej daleč, ker se je, kakor poročajo, upor v Alžiru sedaj razširil še na južne pokrajine, kjer šteje uporniška vojska sicer samo okrog 20.000 borcev, vendar tudi ti povzročajo francoskim oblastem in vojaškim silam hude skrbi.

TOKRAT BODO PEVCI IN GGODBENIKI DPD »SVOBODE« PTUJ OBISKALI NOVO CELJE IN LIBOJE

DPD »Svoboda« Ptuj še ne misli na letne počitnice. V nedeljo, 1. julija t. l., bodo odpotovali solisti njenega pevskega zbora in godba na pihalna na povabilo uprave v zdravilišče Novo Celje pri Zalcu, kjer bodo peli in igrali številnim pacientom tamkajšnjega zdravilišča. Nazadnje jih bosta razvedrila še humorista Matjašek in Ma-

rulek. Po nastopu v Novem C. lju 1. julija ob 15. uri bodo pevci in godci »Svobode« Ptuj na povabilo »Svobode« Liboje odpotovali še tja, kjer bo ob 18. uri nastop za tamkajšnje delavstvo in prebivalstvo. Nastopilo bo s petjem, godbo in humorjem okrog 30 članov DPD »Svobode« Ptuj.

VRTCA BREG IN PTUJ sta razstavljal

Vrtec Ptuj in Breg sta v nedeljo, 24. t. m. razstavljal risbe in ročna dela svojih gojencev. Vrta pa sta še za zaključek pripravila nastop otrok, ki je bil dobre oblike. Ob zaključku je bilo v obeh vrtcih ganljivo slovo od vzgojiteljic in upravnice za čas počitnic, po teh pa bo zopet veselo svidenje ob živahnem pripovedovanju počitniških doživljajev doma in drugod, kjer bodo pač z domačimi preživljali te mesece.

Vrta v Ptuj bo okrog 1. septembra, ko bodo vsi reflektanti zdravniško pregledani in ko bo zopet določeno število, koliko otrok bo sprejetih v vrta z razmeroma malo kapaciteto ob velikem številu predšolskih otrok.

Upravna odbora obeh vrtov v Ptuj sta se zahvalila upravniciama tov. Severjevi in tov. Lugačičevi za marljivo delo in dober odnos do otrok, enako pa tudi vsem vzgojiteljicam in ostalemu osebju.

Prav zanimivo je bilo opazovati obiskovalce razstave, ki so se zanimali za izdelke svojih otrok in za delo drugih otrok, ki se pač da vsaj v malem prikazati ob koncu razmeroma težkega, vendar lepega vzgojnega dela z najmlajšimi. Tudi otroci so se enkrat bežno preleteli razstavljenega gradivo in so radi prisluhnili besedam vzgojiteljice ali upravnice o vrlinah njihovim gojencev v razgovoru z mamicami ali očetmi. Skoraj vse matere so se upravniciama in vzgojiteljicam zahvalile za skrb in nego ter vzgojo malčkov ter priporočile, da bi jih v jesen zopet sprejeli, kolikor pač nekateri še ne bodo odšli v šolo.

Ponovno vpisovanje v oba

Bodoči gozdarski strokovnjaki v Veliki Nedelji

Kakor že nekaj let, ima tudi letos Gozdarska fakulteta iz Ljubljane za svoj III. letnik tridesetdnevno prakso oziroma vaje v Veliki Nedelji. Tu se letos 20 mladih fantov z eno izjemo (dekle) trudi s svojimi profesorji na čelu, zblížati pojme teorije in prakse.

Vaje potekajo v treh etapah: izkoriščanja gozdov, gozdnih komunikacij in izmere gozdov — taksacija. Vsak študent v 10 dneh absolutno praktična dela v eni od teh gozdarskih panog. To je sicer zelo skopo odmerjen čas, toda... denar ima tudi tu glavno vlogo. Poleg tega pa tudi ravno ta mesec vreme ne kaže posebnega usmiljenja. Kljub temu pa so vaje nadvse uspešne, kar je nedvomno za sluga profesorjev — starih praktikov in uspešnih znansstvenih delavcev.

V 10 dneh vaj izkoriščanja gozdov izdelujejo študentje s prof. Turkom najrazličnejše gozdne sortimente, od drv do dog. Delajo po najnovejših izsledkih dela v pripravi orodja in sortimentov in z najnovejšim inozemskim orodjem. Seveda pridno uporabljajo tudi domače žage in sekire in primerjava daje zelo zanimive podatke, ki so osnova za razna tehnična izboljšanja orodja. To je potrebno, kajti naše delo v gozdu je dostikrat zelo neekonomično in neučinkovito, je pa med ljudmi zelo zakoreninjeno in tako težko zamenljivo.

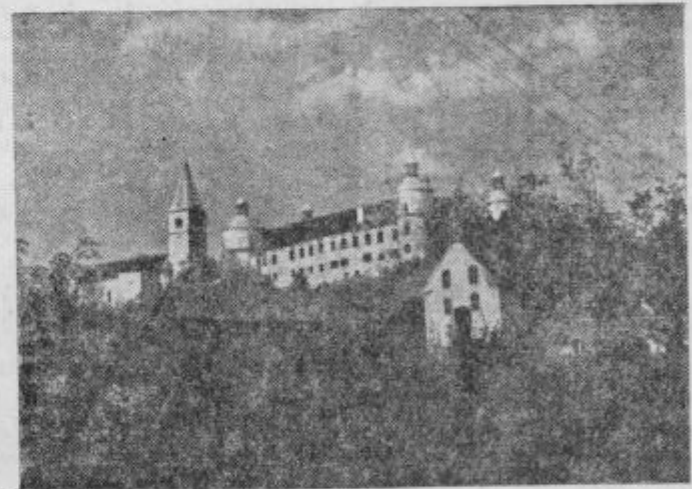
Pri gozdnih komunikacijah se je tov. profesor Klemenčič omejil na prikaz gradnje in trasiranja gozdne ceste. Ta

omejitev, z ozirom na stanje naših gozdov, konfiguracijo terena, kakor tudi različnih ekonomskih momentov, najbolj ustreza praktični usposobljenosti mladega gozdarskega inženirja. Vaje so toliko bolj nazorne, ker delajo na čisto življenjskem primeru. Trasirajo namreč cesto, ki bo povezala gozdne komplekse Plešivca in Boča s transportnim omrežjem, poleg tega pa bo ta cesta vsaj delna oddolžitve na žrtve, ki so jih dale partizanske vasice pod Bočem (Variša vas, Motanje in druge), ki bodo tako zvezane z ostalim svetom. Za to človekoljubno dejanje gre zahvala

Okrajni upravi za gozdarstvo in okrajnim ljudskim oblastem v Ptuj.

Moderno gozdarstvo sloni na modernih metodah in natančnih računih pri izračunavanju lesnih zalog in njih povečanju. Terenski del teh del študentje opravljajo pod vodstvom prof. Sgerma v gozdovih »Otok« pri Veliki Nedelji.

Za uspešen potek vaj gre zahvala fakultetni upravi in republiškim organom pa tudi gozdarskim forumom v Ptuj, pozabiti pa ne smemo tudi domačinov. **KMMA**

IVAN CANKAR:

Hlapec Jernej in njegova pravica

IX
Večerilo se je, ko je pomislil Jernej, kje bi počival. Jasen in topel večer je bil, komaj toliko je pihal veter, da se je narhalo zibalo na senožeti in da je tiho pošumevalo v gozdu.

Tja se je napotil Jernej, kjer je pozdravljaval s hruba smrekov gaj, prijazna Tičnica, zavetišče in tolažba vseh zaljubljenih in vseh brezdomnih. Mimo polja se je vila zlozna pot, preko pašnikov v zeleno reber. Počasi je stopal Jernej, ker je bil truden in ker je bilo njegovo srce polno bridkosti. Tiste velike in hude bridkosti, ki je obšla nekako samega Sina človekovega ko ni imel, kamor bi glavo položil.

»Ce sem kdaj žalil katerega izmed vas,« je pomislil Jernej, »izmed vas katerega, ki blodite po svetu brezdomni, naj se ne spominja name s hudo mislijo! Vi trudi popotniki, boj trudi od krivice nego od strmega pota. če sem kdaj katerega od vas podil od hiše, naj me ne kolne v svojem srcu! Težka je vaša

butara, komaj sem jo zadel, že se šibijo kolena, kloni glava do pasu. Kadar pa odložim nekoč, kadar bo zadosti pravične kazni božje, takrat le pridite, vi blagoslovljeni od nesreče in od bridkosti: odprt vam bo hram, miza bo pogrnjena, pripravljen stoli!«

Kraj gozda je odložil culo, legel je v travo. Vsa lepa dolina je bila v senci, tudi Betajnova, na eni strani ob zlozni rebrli sloneča, če je dremala. Gosposko se je svetil beli Sitarjev dom izza jablan, zdelo se je Jerneju, da mu mežika, da ga prešerno pozdravlja.

»Se ti zadržim!« je rekel Jernej. »Zadržim, pa naj se ti nikar ne sanja o krivici! Lepo se pripravljaj, da me v svatovskem oblacilu sprejmeš nekoč in pozdraviš! Nič jeze ne bodi med nama, ne pojdi narazen z grdim pogledom in hudo besedo, blagoslov božji s teboj!«

Take blage in usmiljene so bile njegove misli, bridkost njegovega srca pa ni bila nič manjša. Zakaj samota je bila naokoli in mračilo se je, v

smrekah je šumelo, tam so se pogovarjale blodne duše.

»Bog vam dodeli počitka in tolažbe!« je molil Jernej. »Kakor je pravičen, tako je usmiljen; vam vsem pride ura, ko boste gledali njegovo glorio; in ura pride tudi meni grešniku!«

Po stezji je prišel neverni študent, pogledal je Jerneja od daleč, in se je napotil naravnost k njemu.

»Kako se počutiš, Jernej, ob romarski palici?« je vprašal.

»Bog je vedel, zakaj mi je naložil breme — kdo bi se prerekal z njim?« je odgovoril Jernej.

Tudi študent je legel v travo. »To je namreč moj dom, kjer ležiš!« je rekel. »Velik je ta dom, brez zidov in brez mejnikov; ni treba, da bi se sosed umikal sosedu, za vse je dovolj prostora! Tudi streha je visoka, kakor si dolg, se ti ni treba priklanjati! In vse to prostrano bogastvo brez davkov in brez doklad! Ne pritožujva se, Jernej; kjer so ljudje krivični, tam je Bog pravičen! Dali so nama palico, pokazali so nama nezaljeno pot — Bog pa nama je odprl dom tako imeniten, kakor ga je dodelil samo popotnikom in romarjem.«

Jernej se je ozrl nanj z zelo usmiljenim očesom.

»Velika je bila ta krivica, ki si jo okusil, težka je pač bridkost, ki jo nosiš v srcu! Kako bi drugače govoril besede, ki se

ti samemu rogajo v obraz, kako bi imenoval Boga, ko ne misliš nanj?«

Pomolčal je študent, gledal je v nebo, ki se je tiho temnilo, nato se je nasmešnil.

»Več usmiljenja je imel Bog z menoj nego s teboj, Jernej! Meni je razodel krivico od začetka, tebi šele navsezadnje. Jaz sem živel v zmoti komaj pol ure, ti celih štiridesetih let! Mene so pahnili brez posebnih komedij kar naravnost na cesto pravega spoznanja, ti pa si hodil štirideset let po krivem potu, dolgo bo pot nazaj o Jernej! — Glej, Jernej, komaj sem izpregledal, so začeli mlattiti po meni, nebogljenem otroku, kar s cepci! Kamor sem prestopil, sem dobil brco v pozdrav. Krepko, Jernej, krepko so mi vtepli v kožo pravo spoznanje, krepko vtepli postavilo in zapoved, da je pravica ustvarjena za tiste, ki so jo ustvarili. Kaj mi je potreba zdaj tožbe in pravde, kaj prerakanja v Bogom in z ljudmi? Največji zaklad je spoznanje, pa če je vtepeno s cepci! — Kaj pa ti zdaj nameravaš, Jernej?«

»K pravičnim sodnikom se napotim že rano se napotim, zdaj pa bom spal!«

»Le zadržim, ti trudi otrok, lahko noč! — Ampak še to mi povej: kod pa boš iskal teh pravičnih sodnikov?«

»K tistim pojdem, ki so poklicani, da sodijo po pravici in

postavi. Bog je poslal pravico na svet in ni pustil, da bi jo ljudje zaklepali v skrinjo, tudi ne pusti, da bi očitno pljuvali na njegovo zapoved! Bog je usmiljen, ne bo do zadnjega izkušal hlapca Jerneja, ki mu nikoli ni storil žalega!«

»Trdna je tvoja vera, Jernej, in velik bo greh, ki ga bodo storili nad teboj! Čakal bom, Jernej, da se povrneš. Rad bi te videl, rad bi videl starca, ki bo stal sredi ceste razcapan in gologlav in bo preklinjal, odraslim in pohujšanje, otrokom v zasme. Se to povej, Jernej: kaj boš storil, kadar se povrneš in ne bo pravice ne pri Bogu ne pri cesarju?«

»Kaj bi ti storil, študent, če bi zdajle kar ne bilo več tega neba in nič več teh zvezd, ki gledajo na naju, in te doline ne več in ne tebe več in ne mene. O, kako brezbožne so bile tvoje besede in kako hudo je storila krivica s tvojim srcem! Moli, tudi jaz bom molil!«

Gledala sta v nebo s široko odprtimi očmi. Temna je bila dolina, nebo pa je bilo zmerom svetlejšje; rdilo se je na vzvodu, tam so zvezde ugašale, velik in rdeč je vstajal mesec.

Praden je šel, se je še ozrl v dolino in se je odkril in pokrižal. Zgodaj je bilo, ni se še prikazalo sonce; trava je bila rosna, hladna megla se je vzdigala iz doline. Jerneju je bilo mraz; njegova obleka je bila vlažna od rose, njegov obraz je bil kakor umit.

»Nisem še vaju študentovega doma!« je pomislil. »Ne se te rosne postelje in te visoke strehe!«

In je zadel culo na ramo in se je namenil med senočetni in njivami do ceste. Spočit je bil in je hodil z lahkim korakom, tudi njegovo srce je bilo veselo in utolaženo.

»Kaj bi trošil denar za voz? je pomislil. »Dokler me nosijo te stare noge, bi bil greh, da bi lenaril; in tudi greh bi bil, da bi prosjačil. Če že pripelje mimo krščanski človek in poroče: na, Jernej, prostora je za dva in kobila je spočita — pa prisedem v božjem imenu!«

In komaj je tako pomislil, je pripeljal mimo kmet in se je ozrl in je ustavil koleselj.

»Kam pa?«

»Proti Ljubljani!«

»Prisedi do Goševca! Jernej je prisedel.«

»Po kakšnih opravkih v Ljubljano?«

»Pravice iskat.«

Kmet, zavajen, čakal človek, je pogledal Jerneja z nezaupnim očesom.

(Nadaljevanje sledi)

Vera v znanost in človeka

Pred petdesetimi leti je umrl Jules Verne, francoski pisec fantastičnih romanov. Gibalo njegovega dela je bilo: »Vse kar si človek lahko zamisli, bodo drugi ljudje ostvarili.« To je bilo celo njegovo prepričanje in njegovi spisi so desetletja navduševali milijone čitateljev v mnogih deželah.

Pred petdesetimi leti je začela znanost napredovati z velikimi koraki. Druga za drugo so prihajale: železnica, telefon, električna luč itd. Vsa ta odkritja so močno vplivala na mladega Francoza Julesa Verneja, ki je ravno v tem času poskušal srečo na književnem polju kot pisec neke komedije. Nekaj let pred tem je odšel v Pariz z namenom, da bi študiral pravo. Toda mesto študija se je z vsjo svojo vneto predal književnosti. Pisal je lahke komedije, stalno pa je želel napisati veliko delo o znanstvenih odkritjih. To svojo željo je uresničil čez kakšnih pet let, ko je izšla njegova fantastična povest »Pet tednov v zrakoplovu«. To je bilo prvo njegovo delo s področja fantastike, ki mu je prineslo velik uspeh. Izdajatelj ga je takoj prosil, da bi napisal v naslednjih letih vsaj še dve takšni knjigi vsako leto. Verneju je uspelo do njegove smrti napisati skupaj 68 povesti s področja znanstvene fantastike.

Milijonom čitateljev je Verne odprl vrata v svet fantastije, v čarobni svet, ki ne pozna meja. Pokazal jim je severni tečaj,

Stroški nove vojne

Neki častnik ameriške mornarice je izračunal, da je stala državljanska vojna v Ameriki približno 3,9 milijard dolarjev. Prva svetovna vojna je stala že 39,6 milijard dolarjev, druga pa 383 milijard dolarjev.

Kakor vidimo iz števil, so stroški teh treh vojn naraščali od primera do primera za desetkrat. Tako bi tudi bilo s tretjo svetovno vojno. Taka vojna bi stala nič manj kakor 3800 milijard dolarjev.

Toda to so stroški samo Združenih držav Amerike. Kje so še stroški drugih držav?

V teh računih pa tudi ni govor o človeških žrtvah, ki so mnogo dragocenejši in ki jih nikakor ni mogoče nadomestiti ali kupiti kakor drugi material.

Vsaka vojna pa zahteva zelo veliko število človeških žrtv in prav tako bi bilo v tretji svetovni vojni, ki bi človeštvo verjetno iztrebila, če bi uporabljali atomsko orožje.

KAJ VPLIVA NA

človekovo življenje

Menda ni človeka, ki ga ne bi zanimalo, kako dolgo bo živel. Prav tako je tudi zanimivo, kaj vse vpliva na daljšo ali krajšo življenjsko dobo. S tem v zvezi je še zanimivo, da otroci staršev, ki so dolgo živeli, po navadi tudi sami dolgo živijo.

Delo vsekakor v velik meri vpliva na dolgotrajnost življenja. Kakor so ugotovili v nekaterih državah, živijo najdalje kmetje, učitelji, odvetniki, inženirji in zdravniki. Trgovci in nameštenci živijo manj časa. Najkrajše življenje pa imajo rudarji. Kratkotrajno življenje tudi umetnikov, književnikov, igralcev in glasbenikov.

Povprečno življenje najdalje ljudje mirnih živcev in tisti, ki nimajo večjih skrbi. Če je človek za četrtino težji od normalne teže, ima izgled, da ne bo dolgo živel. Nasprotno pa čisto mršavi ljudje živijo zelo dolgo. Oženjeni imajo prednost pred samskimi, posebno kar zadeva moške. Nasprotno pa je pri ženskah.

Glede alkohola se strokov-

NAJVIŠJA ŽENSKA NA SVETU

Katja von Dyck je najvišja ženska na svetu. Visoka je 2 m in 32 cm. Po poklicu je pevka. Ker često potuje ima največ težav s posteljami, ki so ji vse prekratke.

PAMETEN IZUM NEKEGA ČEBELARJA

Neki čebelar v Texasu je izumil panj z vrči, katere napolnjujejo s svojim medom čebelar same. Čebelarju torej ni treba druge, kot da jemlje vrčke z medom iz panja, jih zamaši, opremi z etiketo in pošlje na trg.

povedel jih je v globine morja in v center zemlje in v srce Afrike. Potoval je s svojimi čitatelji osemnajst dni okrog sveta — s hitrostjo, ki ni imela primera v njegovem času, ki pa bi bila za nas že prepočasna.

Za Julesa Verneja nič ni bilo nemogočega. Imel je velikansko fantazijo in neomejeno vero v sposobnosti znanosti. Njegova fantazija je našla opravilo v mnogih znanstvenih odkritjih našega časa.

Ne bi smeli tudi prezreti velike vere, ki jo je imel Verne v človeka. Njegovi heroji so uporabljali orodje znanosti in vsi so se odlikovali zaradi svoje neizmerno hrabrosti in izredne inteligence. Vernejeve knjige so spričevalo človekovega duha. Prikazujejo tudi avtorjev pogled na svet, njegovo vero v svobodno izmenjavo misli in v

napredek, ki se da doseči samo s sodelovanjem. Njegovi najslavnejši heroji so Amerikanec, Korsičan, Rus in Francoz. Ena njegovih povesti govori o šestorici astronomov, od katerih so trije Britanci, drugi pa Rusi, vendar vsi skupno delajo pri premerjevanju meridianov v Afriki. Njih države so bile tedaj v vojni, vendar je ta šestorica nadaljevala s svojim delom, da bi služila človeštvu.

Verne je postal slaven še za svojega življenja. Njegove knjige so postale klasična dela v evropskih jezikih. Verne je svoj svet fantastije ustvaril za vse človeštvo, ljudje širom po svetu pa še danes čitajo proizvode njegove fantastije, od katerih so mnogi postali stvarnost in po svojih oblikah še presegli to, kar si je Verne samo zamisljal, napovedoval in želel.

Kakšna je atomska podmornica

Amerikanci so objavili podatke o atomski podmornici »Nautilus«, ki v sestavi ameriških mornariških sil že nekaj časa plove po oceanih. Zgraditvo te podmornice je bila uresničena napoved iz Jules Vernejevih fantastičnih povesti o tehničnem napredku, celo ime nosi ta podmornica po pomorskem vozilu bodočnosti, kakor ga je opisal omenjeni pisatelj. Pogonske naprave v tej podmornici proizvajajo večjo silo, kot katere koli tovrstne naprave, kar so jih doslej zgradili. Atomsko energijo izkoriščajo tako, da se proizvajajo para, ki pogonja podmornico. Pogonske naprave zavzemajo polovico podmorniškega prostora, dolga pa je podmornica okrog 100 metrov. Vozi s hitrostjo 25 vozlov na uro in lahko prevozi s to hitrostjo 50.000 kilometrov, ne da bi ji bilo potrebno obnovljati gorivo ali pogonsko sredstvo. Podmornica je opremljena tudi z Dieslovimi motorji za vsak primer.

Podmornica lahko ostane pod vodo tudi 50 let. Pri tem je največja ovira razpoložanje in sposobnost posadke, ostali toliko časa v morskih globinah. Graditelji so sicer poskrbeli za vso možno udobnost, vendar pa

Taka je atomska podmornica

vsaj sijajna oprema notranjosti podmornice ne more preprečiti živčne napetosti, ki nastopa pri tako dolgotrajnih vožnjah.

Ko je podmornica prvič izplula, je ostala posadka dva meseca v podmornici in pod vodo. Mornarji so bili po tem času sicer nekoliko blede, sicer pa dobro razpoloženi. Dolgo bivanje pod vodo jim torej ni prizadejalo prevelikega napora.

Največja prednost atomske podmornice pred drugimi je v njeni izredni hitrosti in dolgo trajajoči izdržljivosti pod vodo. Motorji podmornice ne rabijo kisika, zato podmornici ni treba na površino.

Prva atomska podmornica je stala trikrat več kakor stane navadna Atomsko gorivo je izredno tudi še zelo drago. Razen tega trdijo vojaški strokovnjaki, da je atomska podmornica prevelik cilj za so-

Tudi avtomobile bo poganjalo sonce

Sonce raztresa vsak dan na zemeljsko površino ogromne količine energije. Strokovnjaki so že na razne načine poskušali to energijo izkoristiti tako, da bi koristno služila človeku tudi sicer, ne samo da ogreva zemeljsko površino in omogoča življenje, temveč tudi da bi služila kot pogonska sila za razna vozila. Ni še dolgo, kar se jim je sončno energijo posrečilo izrabiti za pogon prvega sončnega avtomobila.

Model prvega avtomobila na sončni pogon so razstavili lansko leto v Detroitu na razstavi motorjev. Ta je bil sicer majhen, komaj 40 cm dolg in tudi opremljen z 12 fotoelektričnimi celicami, ki spreminjajo sončno svetlobo v električno energijo, ki poganja kolesa tega avtomobila.

Ta model je številnim obiskovalcem nudil možnost zamisljati si življenje in delo v bodočnosti. Avtomobil sicer praktične vrednosti še nima, ker strokovnjaki še niso rešili vprašanja, kako bo vozil ponoči, ko ni sonca, vsekakor pa začetek teh poskusov kaže, da bo tudi to vprašanje v bližnji bodočnosti rešeno.

DVOJNIK slarnega rojske odje

Dvojniki popularnega maršala Montgomeryja James Clifton je objavil v posebni knjigi svoje spomine iz zadnje svetovne vojne in opisuje med drugim tudi, kako je nekaj dni zahvaljujoč svoji podobnosti maršalu Montgomeryju igral vlogo visokega poveljnika britanskih čet in kako je s tem zapeljal Nemce na napačno sled glede vojnih načrtov britanskega generalnega štaba.

Tako opisuje, da so ga nekega jutra leta 1944 poklicali in mu sporočili, da je izbran za igralca pri nekaterih vojaških filmih. Ko se je javil kjer so mu naročili, mu je službojuči polkovnik dejal, da so zanj izbrali posebno važno mislo in da bo zelo iznenaden zaradi svoje nove vojaške službe. Vse da bo dobro, ker da je izredno podoben... — maršalu Montgomeryju. Povedal mu je nato, da je izbran, da za nekaj časa igra Montgomeryjevega dvojnika, da je od takrat pod njegovim poljstvom in da mora prekriti

vse zveze s sorodniki in prijatelji. Tudi stanovanje mu je določil ter novo ime in mu podelil lastno telefonsko številko. Naročil mu je da ga naj vsako jutro pokliče.

Clifton pravi da je to bil del velikega načrta ki bi naj zavedel Nemce in jih prepričal, da se pripravijo invazija v Evropo iz Sredozemlja, ne pa iz Velike Britanije. Nato piše: »Res sem bil podoben Montgomeryju, pa vendar nisem bil poklicni igralec in mi ni bilo lahko igrati poverljive vloge. Da bi tudi v tem uspel, sem bil, predstavljen iz korpusa v Montgomeryjevo osebno gardo. Z njim sem šel na potovanje v Južno Primorje in na Skotsko. Na vsem potovanju sem bil v njegovi bližini z nalogo, da se navadim njegovih kretanj, navad itd.

Neke poletne noči leta 1944 sem v Londonu resnično postal »službeno« general Bernard Montgomery, v generalski uniformi z vsemi našitki in odlikovanji.

Prišel je dan, ko sem se moral pojaviti v javnosti kot pravi Montgomery. Odvedli so me v Nordhali, kjer sem pregledal častno četo pred mojim odhodom v Gibraltar. Tu bi naj namreč presleparil Nemce, da pripravim načrt za veliko invazijo iz Sredozemlja. Pregled čete je bil uspešen in nihče ni opazil, da sem dvojniki slavnega generala. Drugo jutro sem z letalom odletel v Gibraltar. Tu me je pričakal načelnik štaba in guverner sir Ralf Eastwood, ki je bil tukaj tudi v strogi tajnosti. Po formalnih pozdravih sem položil svojo roko preko generalovih ramen in se z njim pogovarjal kot »star znanec«. V resnici sem generala videl prvič, vendar sem delal podoben napotkih. General in jaz sva v prijateljskem razgovoru odšla v njegovo rezidenco. Tu pa se je general, potem ko je zaklenil vrata čudil moji izredni podobnosti in ni mogel, da se me nagleda. Priznal mi je: »Nikdar ne bi tega verjell. Jaz poznam Montgomeryja polnih 10 let, ko bližnjega prijatelja in težko mi je verjeti, da niste pravi Montgomery!«

Tako sem verno oponasal generala Montgomeryja! Sistem nemške obveščevalne službe je ob tej priložnosti pokazal svojo sposobnost. Nekoliko ur po mojem prihodu v Gibraltar se v glavnem štabu nemške vojske že imeli dolge pogovore o namenu Montgomeryjevega potovanja v Sredozemlje.

nutno najstrašnejše pomorsko orožje, kar jih je bilo zgrajenih.

Kljub nekaterim neštetim napakam, ki jih ima podmornica, pa je velik uspeh v tem, da so z njo dokazali, da se da atomsko silo ukrotiti, da poganja celo stroje vozil, ne pa samo obsežnih nepremično grajenih električnih central.

UMETNI ZOBJE BODO NEPOTREBNI

V Franciji so objavili novico o novem načinu zdravljenja zob. Novost je v tem, da zobozdravniku zoba ni treba več popravljati v ustih, temveč ga previdno izpuli, popravi in ga vstavi nazaj na njegovo mesto. Seveda mora biti operacija zelo hitra in previdna. Pri tem se uporablja tudi posebno sredstvo, ki preprečuje odmiranje tkiva.

Pacijent mora nekaj časa po operaciji sesati penicilinske bombone, da ne bi prišlo v ustih do infekcije, jesti pa sme samo tekočo hrano. Čez nekaj tednov pa popravljeni zob že zopet trdno sedi na svojem mestu, kakor da bi ne bil nikdar izrivan.

Zelenjava in zdravje

Vrtni pridelki, predvsem listnata zelenjava, so nujno potrebni sestavni deli naše prehrane. Poleg tega, da vsebujejo hranilne snovi, imajo mnogi izmed njih zdravilni učinek na človeško telo. To pa v prvi vrsti zaradi vitaminov in rudniških snovi, ki jih vsebujejo.

Spinača in mangold imata precej železa, apna in natrija. Priporočata se malokrvnim in slabokrvnim ljudem predvsem zaradi železa.

Prav izdatna je naslednja so-

lata: špinačo ali mangold sesekljamo, dodamo sesekljano čebulo in zabelimo z oljem, kisom ali limoninim sokom.

Na isti način pripravimo solato tudi iz kolerabice in čebule. Vsebuje mnogo rudniških soli in osvežuje kri.

Repa pospešuje izločevanje urina in se priporoča pri boleznih ledvic.

Čvetača ima veliko natrija in pomaga pri presnavljanju izločevati razne kisline.

Cesen, posebno surov, je čistilno sredstvo vsega telesa. Priporočajo ga posebno tam, kjer ni dovolj hrane. Neprijeten duh omilimo, če poleg česna sesekljamo še malo peteršila. Dodajamo ga raznim jedem.

Življenska doba filma

Življenska doba filma je, kakor je znano, zelo kratka. Te je gotovo velika pomanjkljivost, toda trenutno se ji ni mogoče izogniti. Slike po okrog dvajsetih letih postanejo nejasne in sčasoma izginejo. Ugotovili so, da so vzrok temu male količine natrija, ki kljub izpiranju ostanejo na filmu tudi po fiksiranju. Prizadevali so si, da bi se te ostanke te kemikalije odstranili, vendar pa pravega uspeha ni bilo.

Zato pa so poskušali filmu podaljšati življenje po mehanski poti. Kinoteke hranijo filme v posebnih prostorih, v katerih je temperatura stalno 10 stopinj C, v zraku pa le 5% vlage. Seveda morajo film, če ga hočejo ponovno predvajati, vzeti iz tega prostora. To mu seveda škoduje.

Kumare so poleg ugodnega učinka, ki ga imajo na jetra, žledec in črevesje, še lepoto sredstvo. Voda, ki se izcedi iz naribanih nesoljenih kumar, napravi kožo svežo in mehko.

Paradižniki ugodno vplivajo na boleznih jeter.

Rumena podzemeljska koleraba, pripravljena kot redkvice s kisom in oljem, čisti kri, žledec in črevesje.

Slabokrvni, bolni na ledvicah in črevesju bi morali pogosto uživati rdečo peso.

Zelena čisti kri in se priporoča pri ledvičnih boleznih.

Uživanje redkvice ima zdravilni učinek pri boleznih jeter, mehurja ter pri prehladu. Pospešuje prebavo.

ZRTVE STRUPENIH KAC

Po cenitvah, ki sta jih opravila dva statistika Svetovne zdravstvene organizacije, umre vsako leto po ugrizu strupenih krac 30 do 40 tisoč ljudi. Vendar so tu vštete samo dežele, kjer je mogoče dobiti tozadevne podatke.

Največ smrtnih primerov je v Aziji, za tem v Južni Ameriki, mnogo manj v Severni Ameriki in ostalih delih sveta.

Ptujska kronika

1. julija 1900. Tega dne je izšla prva številka ptujškega časnika »Stajerca«, sicer v slovenskem jeziku, vendar v izrazito nemškem duhu urejevanega lista, ki ga je tiskal ptujski tiskar Viljem Blanke. Že leta 1899 je dolgoletni ptujski župan Orniš ustanovil konzorcij za izdajanje tega lokalnega tednika, namenjenega štajerskim in koruškim Slovincem. Ustanovitev časnika so podprle krajevne upravne oblasti ter predstavnik nemškega kapitala v Ptuj, med katerimi najdemo znana imena nemških trgovcev in veleposesnikov. Naklada časopisa je že splošno znašala 12.000 in je kmalu narasla na 15.000. Vsekakor je bila za tedanje razmere to velika in nevarna naklada v primeri s takratnimi slovenskimi časniki na štajerskem. Stainih naročnikov je imel »Stajerc« okrog 7000. Proti temu nemško usmerjenemu listu so Slovenci ustanovili svoje glasilo s sličnim nazivom. Tako je izhajal najprej v Kamniku, nato v Kranju »Slovenski Stajerc« (1904—1905). Drugi tak časnik je bil »Novi

slovenski Stajerc« (1906—1913), ki je izhajal v Ljubljani. Ptujškega »Stajerca« je od leta 1906 pa do leta 1918 urejeval Karel Linhart, doma iz Ljubljane. Sprva se je priključil socialno-demokratski stranki, sodeloval pri raznih socialističnih listih in se udeležil neuspelega rudarskega štrajka v Trbovljah leta 1906. Ker je tu izgubil službo, je odšel k spodnještajerskim Nemcem in postal narodni odpadnik. V svojih brošurah je napadal narodno in gospodarsko gibanje Slovincem na spodnjem štajerskem. Bil je tudi glavni pesnik in članekar v kolektarju, ki ga je začel izdajati »Stajerc« v letu 1908.

»Stajerc« ali »giftna krotka«, kot so ga imenovali slovenski listi, je često pozival Slovence, naj se priključijo nemščini, češ da je neobhodno potrebna Slovincem, ki so pri vojaki, pri železnici, pri deželnih in državnih uradih. »Nemščina« — pravi »Stajerc« — »je v korist mnogim slovenskim hčerkam, ki si morajo služiti kruh na tujem. Kolikokrat je slišati tožiti starejše slovenske kmete, ki niso

imeli priložnosti, se nemškega jezika naučiti: Oh, ko bi jaz le nekaj nemški znal, sto, dve sto goldinarjev bi za to dal! Koliko pridobilo se sliši pri železnici in različnih uradih o pomanjkanju znanja nemškega jezika. Slovenci in Slovenke, ki so v službi v nemških pokrajinah, so pri Nemcih prav priljubljeni, samo če so pošteni in marljivi in če nemško znajo.»

Mnogo »svetk« najdemo v tem listu zlasti v poročilih o znanih septembrskih dogodkih v Ptuj 13. septembra 1908. Takrat so izšli pozivi proti »vindišarjem«, ki bi radi raztrgali zeleno štajersko in ustvarili s Kranjci ter balkanskimi cigani svojo panslavistično državo. Stajerca naj pustijo pri miru, kajti ti ne bodo nikdar tulili v kranjski rog.

Pristaši »Stajerca« so bili politično organizirani v »Napredni zvezi«. Stranka se je dokaj močno usidrala zlasti v Haložah, ki so bile gospodarsko odvisne od Nemcev. Ponekod pa se ji je posrečilo pridobiti za svoje cilje nekatere slovenske, gospodarsko trdne kmete.

Študijska knjižnica v Ptuj hrani vse letnike tega časnika, ki je celih osemnajst let zastrujal naše ljudi.

Fizikalna in šport

Rokomet

V soboto popoldne vsi na stadion »Drave« k srečanju rokometišev »Drave« proti rokometišem »Branika« na treh frontah

Pionirski ekipi

„Branik“ : „Drava“

ženski ekipi

„Drava“ : „Branik“

moški ekipi

„Branik“ : „Drava“

Pričetek prve tekme ob 15.30, druge ob 16.15 in tretja tekma ob 17. uri.

Na stadionu »Aluminija« sta se v soboto srečali ekipi »Drave« (stari igralci) in »Aluminija«.

V postavi igrali, Serdinšek, Hanžel Vlado, Sirec Ivan, Gajzer Otmar, Berlič, Goričan Jože, Repič, Sirec Maks, Merc in Počotnik so premagali domače moštvo. Rezultat bil lahko bil še višji. Pri »starih« smo videli

poštrvovalnost, tehniko in rutino ter so zaigrali kot v »mladih letih«. Gole za Dravo so dali Repič 2, Serdinšek, Berlič in Sirec Maks po enega. Za Aluminija je bilo uspešno desno krilo dvakrat.

DRAVA MOSTVO : DRAVA MLADINA 3:2

V nedeljo popoldne je bila odigrana trening tekma med mladinskimi in prvim moštvom. Rezultat bil lahko višji, če bi moštvo zaigralo z resnostjo. Ze večkrat smo videli, da je Drava izgubila proti slabšemu nasprotniku ravno zato, ker jih je podcenjevala. Upajmo, da bodo v bodoče sami uvideli, da je treba igrati proti vsakemu nasprotniku čim boljše, čeprav je dvakrat slabši od njih.

KEGLJANJE

V soboto popoldne sta se na kegljišču »Drave« srečali ekipi KK »Gradiš« : »Drava« Ptuj.

Zmagalo je moštvo Drave s 17 keglji razlike. Najuspešnejši za domače moštvo je bil igralec

Lorbek. Tekmovanje je potekalo v prijateljskem vzdušju.

V nedeljo je bilo v Dolnji Lendavi tekmovanje za vstop v podvezno ligo. Nastopala so moštva iz Slovenske Bistrice, Ljutomera »Nafta« iz Lendave in »Drava« iz Ptuja.

Zmagalo je moštvo »Drave« s 386 keglji, sledi Ljutomer s 319 keglji, Slovenska Bistrica z 292 keglji in »Nafta« z 291 keglji.

Tako se je zraven »Drave« plasiral v podvezno ligo še Ljutomer kot drugoplasirano moštvo.

Za »Dravo« so bili najuspešnejši Siker, Lorbek in Majcen. Organizacija tekmovanja je bila dobra.

Nesreče

ZOPET DVE TEŽJI PROMETNI NEZGODI

15. junija t.l. je prišlo v Središču do prometne nesreče, ki je zahtevala življenje 4-letnega dečka. Okrog 15.30 je privozil v smeri proti Čakovcu tovorni avto podjetja Universal iz Čakovca, ki ga je vodil sofer Ferenc Peter. Na levi strani ceste nahajajoči se Miran Testen, ki je bil na počitnicah v Središču, je v zadnjem trenutku hotel preskočiti cesto, toda bilo je že prepozno. Desni kolesi vozila sta ga podrli in zmečkali pod seboj. Sofer je otroka sicer opazil in skušal zavreti, toda zaradi slabih zavor se mu to ni docela posrečilo. Otrok je bil na mestu mrtev.

Naslednja nesreča pa se je pripetila v nedeljo, 24. junija, okrog 20.30 v Budini pri Ptuj. Avto za prevoz peciva ptujkega pekovskega podjetja Drava je zaradi prevelike hitrosti na ovinku zletel s ceste, se prevrnil in običal zopet na kolesih v jarku, kjer se je ustavil, ko je zadel ob drevesa. Sofer Anton Mihelič vozila ni obvladal, ker je bil pod vplivom alkohola. Skode je za 200.000 dinarjev.

NASTOP MARIBORSKIH PEVCEV

Društvo upokojencev na Hajdini je priredilo v nedeljo, 17. junija t.l. vokalni koncert, na katerem so nastopili člani Okrajnega odbora društva upokojencev iz Maribora. Za lepo izvedene točke jim gre polno priznanje.

Koncert je bil dobro obiskan, občinstvo pa je nastopajočim obilno aplavdiralo. K. M.

Mestni kino Ptuj

predvaja v dneh od 29. junija t.l. do 1. julija t.l. ameriški barvni film »Sin bledolčnega« in v dneh od 3. do 5. julija nemški film »Leteči razredi«.

Kino Muretinci predvaja od 30. junija do 1. julija ameriški film »MESTO ILUZIJE«. Predstave ob sobotah ob 20. uri, v nedeljo ob 18. uri. — Prihodnji spored: italijanski film »Kako sem odkril Ameriko«.

SEJMI V JULIJU

Tedenski živinski sejem za govedo in konje bo 3. in 17. junija t.l., za svinje in drobnico pa 4., 11., 18. in 25. junija 1956.

v sredo, 27. junija 1956 (za liter, kilogram ali kos)
Cebula 70, česen 80, luščeni fižol 35-40, grah 70-80, krompir (stari) 15, krompir (novi) 30 do 40, koleraba 30-40, cvetača 80, kumare 100, peteršilj 60, rdeča pesa 40, solata endivija 40, solata v glavah 30-40, špična 80, zelje v glavah 60, korenček 50, ohrovt 70, koruza 40, penček 40, oves 35, pros 50 do 60, koruzni zdrob 50, surovo maslo 500, zaseka 300, mleko 30, smetana 150, sir 40-80, koki 400-450, piščanci 300-400, češnje 50, borovnice 50, gobe 200, lisičke 60, jajca 14, jagode (vrtno) 200, jagode (gozdne) 200, višnje 40-45.

NB Ptuj bo gradila?

Sedanje stanje in tesnost prostorov podružnice Narodne banke v Ptuj narekujejo graditev primerne zgradbe v Ptuj, v kateri bi lahko bili uradni prostori in stanovanja uslužbencev podružnice NB Ptuj. To je bila večletna tiha želja uslužbencev NB pa tudi organov ljudske oblasti in ni čudno, da so se za te želje začeli zanimati tudi pri Centrali NB v Ljubljani, od koder je prišla pred nedavnim komisija in se prepričala, da je graditev zgradbe podružnice NB v Ptuj nujno potrebna. Kje bo ta zgradba stala, še javnosti ni znano, vendar se ugiba, da bo mogoče graditi tako zgradbo na mestu, kjer so sedaj razvaline bivše minoritske cerkve, glede katerih je bilo že zdavnaj sklenjeno, da bodo odstranjene, ker je mogoče nekatere znamenitosti ohraniti v ptujskem arheološkem muzeju. Javnost pozdravlja zamisel Centralne NB v Ljubljani in upa, da bo Ptuj po zgledu drugih mest dobil v leti primeren sedež podružnice NB in nekaj novih stanovanj.

Če se bodo pridobivali prostori bivše kavarne Evropa v

Ptuj novo lice. Po temeljiti obnovi in preureditvi teh prostorov bo na tem mestu primeren mestni gostinski obrat, ki ga že dolgo pogrešajo potniki skozi Ptuj in meščani sami, ki so v tem obratu našli v prostem času primeren družabni kotiček.

FAKULTETNO ZNANJE

»Vase metode kmetovanja so obupno zastarele,« je dejal učeni absolvent agronomije staremu kmetu. »Zelo bi bil presenečen, če bi dobil le 5 kg jabolk s tega drevesa.«

»Tudi jaz bi bil,« je odgovoril kmet. »To je namreč hruška.«

PTUJSKA TISKARNA sprejme več vajencev

Pogoj: 4 razredi gimnazije
Ponudbe na uravo tiskarne

Oglasni in objave

RAZPIS

Trgovinska zbornica za okraj Ptuj razpisuje več prostih mest za moške vajence v trgovinah raznih strok.

Pogoj: dovršena osemletka ali 4 razredi gimnazije.

Interesenti se naj javijo v pisarni Zbornice v Ptuj, Slovenski trg št. 1.

NOV NAMIZNI ŠTEDILNIK »TOBI« in plato-voziček nosilnosti 500 kg prodam. Vprašajte: Mikl, Vičava 11, Ptuj.

DOBRO OHRANJENO VIOLINO (celo) prodam. Naslov v upravi lista.

MOTORNO KOLO 359 ccm prodam za 60.000 din. Naslov v upravi lista.

SKORAJ NOV ŠIVALNI STROJ znamke »Neumann« poceni prodam. Naslov v upravi. Belšakovi

SINGER šivalni stroj, krojaški, prodam. Alojz Markovič, Nova vas 80 pri Markovcih.

SLAMOREZNIČO na motorni pogon, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upravi.

MOSKO KOLO MENJAM za gradbeni material ali pa prodam. Naslov v upravi lista.

NAJDIRTELJA TORIBCE, zgradbene od Kungote do Ptuja z listinami (osebna izkaznica in spricvala) na ime Jožefa Rozman iz Prepolja, prosim, da mi jo vrne ali pa jo odda v upravi lista.

GREM za gospodinjstvo pomočnico v menzo, kuhinjo ali k družini brez otrok. Naslov v upravi.

JAVNA ZAHVALA

Ob nesreči, ki nas je zadela zaradi požara dne 15. junija t.l. se zahvaljujemo vsem požrtvovalnim sosedom in ostalim prebivalcem Vičave, ki so nam nudili nesebično pomoč in preprečili širjenje požara. Enako zahvalo smo dolžni tudi ptujskim gasilcem. Belšakovi

MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

Petek, 29. junija, ob 20. uri: Avery Hopwood: »SKANDAL«, komedija v treh dejanjih. Osmič. — Gostovanje v Ormožu (Dom Partizana). — Abonma in izven. — Predprodaja vstopnic pri trgovskem podjetju »Vzor«.

Sobota, 30. junija: napovedana predstava komedije »SKANDAL« v Ljutomeru odpade! Predstava bo v ponedeljek, 2. julija, ob 20. uri v Domu kulture.

Nedelja, 1. julija, ob 15. uri: Avery Hopwood: »SKANDAL«, komedija v treh dejanjih. Devetič. — Izven!

Nedelja, 1. julija, ob 20. uri: Avery Hopwood: »SKANDAL«, komedija v treh dejanjih. Desetič. — Gostovanje v Majšperku (Sindikalna dvorana Tovarne volnenih izdelkov. — Abonma in izven.

Ponedeljek, 2. julija, ob 20. uri: Avery Hopwood: »SKANDAL«, komedija v treh dejanjih. Enajstič. — Gostovanje v Ljutomeru (Dom kulture). Abonma in izven. — Predprodaja vstopnic pri blag. kina.

Torek, dne 3. julija, ob 20. uri: Avery Hopwood: »SKANDAL«, komedija v treh dejanjih. Dvanajstič. — Izven! — Zaključek sezone 1955/56!

KJE SO VZROKI TAKO POGOSTIH POŽAROV?

(Nadaljevanje z 2. strani)

razmerami in v največ primerih v vzdušju moralne in materialne opore sosedov in vačanov.

Zdi se, da bi poleg primernih ukrepov zavarovalnega zavoda, da namreč ne bi zavarovalni poslopij nad njihovo dejansko vrednostjo, bila potrebna v tem pogledu tudi akcija političnih in družbenih organizacij, da ne bi v bodoče posamezniki računali z možnostmi lastnega okoriščenja preko podlega samopožiganja.

Dnevni spored za nedeljo, 1. julija 1956

6.00-7.00 Veselje in poskočice za nedeljsko jutro — vmes ob 6.05-6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00-7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski kolerider in prireditve dneva. 7.35 Operetna glasba. 8.00 Otroška predstava — James Kruse: Stara nra (radijska igra). 8.37 Pisana vrsta slovenskih narodnih pesmi. 9.30 Se pomnite tovariši? — Lidija Potrč-Knapova: Račje gnezdo in če kaj. 10.00 Nedeljski simfonični koncert. Benjamin Iprevec-Bogo Leskovič: Serenada za godala; Edvard Grieg: Koncert za klavir in orkester v e-molu; Felix Mendelssohn: Peta simfonija, »Reformacijska«. 11.15 Oddaja za Beneške Slovence. 11.35 Zabuvalne melodije. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.10 Opoldanski glasbeni spored. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled dnevnega sporeda ter obvestila. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za nas vas. 14.15 Zvečer — poslušajte! — 1. del. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 15.15 Zvečer — poslušajte! — II. del. 16.30 Poročilo v Budimpešti. 16.45 Glasbena medija. 17.00 Promemnda koncert. 18.00 Radijska igra — Charles Dickens: Veliko pričakovanje (ponovitev). 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Večerni operni spored. 21.00 Sportna poročila. 21.15 Povezke in ritmi. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Nočni koncert — L. van Beethoven: Uvertura v C-duru. Ures. Krek: Koncert za violino in orkester. 23.15-23.00 URK program: Plesna glasba. 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valni 327,1 m (Prenos iz Zatreba).

Jabolčnik
— prvovrstni od 5 litrov naprej
domači kis
— prvovrstni od 5 litrov naprej
domače žganje
— močno
nudi zadržno podjetje
Vinarska zadruga Ptuj (Novi svet)
Kupujemo škope

OB OBČINSKEM PRAZNIKU 1. JULIJA

čestitajo vsem občanom in jim želimo mnogo uspehov pri nadaljnjem utrjevanju ljudske oblasti in graditvi socializma:

- Občinski ljudski obor Desternik
- Občinski komite ZKS
- Občinski odbor SZDL
- Občinski odbor Zveze borcev
- Občinski odbor LMS
- Kmetijska zadruga Desternik
- Kmetijska zadruga Trnovska vas
- KZG Placar-Vurberk
- KG Trnovska vas
- Opekarna Janežovci

